

L'ARTAU

A sepia-toned photograph of a steam locomotive, marked 'SFG', positioned in front of a building with a tiled roof and arched windows. The locomotive is dark-colored with a tall smokestack. The building has a light-colored facade with brickwork around the arches. The overall scene is set outdoors on a flat, light-colored ground.

INFORMATIU DE L'ARXIU - MUSEU - EDUCACIÓ - BIBLIOTECA

SANT FELIU DE GUÍXOLS

NÚM. 52 NOVEMBRE 2005

LA RECERCA

**En el centenari de l'anul·lació
del Pla Guitart de Sant Feliu
(1905-2005)**

EL PATRIMONI

**Fotògrafs guixolencs.
Can Manetes, els retratistes de
la primera meitat del segle XX**

EL TEMA

**Taller d'Història:
Memòria de la postguerra
(1940-1960)**

52 EN AQUEST NÚMERO ...

INFORMATIU DE L'ARXIU - MUSEU - EDUCACIÓ - BIBLIOTECA SANT FELIU DE GUÍXOLS NÚM. 52 NOVEMBRE 2005

EDITORIAL 3

- L'AIGUAT D'AQUESTS DIES TAMBÉ HA AFECTAT L'ARXIU MUNICIPAL. Àngel Jiménez

L'ARXIU 4

- *IN MEMORIAM. RAMON TAULER I VALLS.* Àngel Jiménez
- *NOMS DE CARRERS: EL CARRER DEL PEDAGOG CASSIÀ COSTAL I MARINEL·LO.* Àngel Jiménez
- DARRERES DONACIONS A L'ARXIU

LA RECERCA 8

- EN EL CENTENARI DE L'ANUL·LACIÓ DEL PLA GUITART DE SANT FELIU (1905-2005). Gerard Bussot

EL PATRIMONI 12

- FOTÒGRAFS GUIXOLENCs. CAN MANETES, ELS RETRATISTES DE LA PRIMERA MEITAT DEL SEGLE XX. Agustí Roldós i Soler

EL TEMA 18

- **TALLER D'HISTÒRIA: MEMÒRIA DE LA POSTGUERRA (1940-1960).** *Silvia Alemany i Àngel Jiménez*

EL MUSEU 24

- CAP'ON VA EL PATRIMONI GUIXOLENC? Junta Tècnica del Museu
- NOTÍCIES DEL MUSEU
- DARRERES DONACIONS AL MUSEU

SERVEI D'EDUCACIÓ 28

- HA NASCUT UNA NOVA ESCOLA. Núria, Sònia, Pep i Ester del CEIP Sant Feliu
- BENVINGUT NADÓ. Begoña Ayarza
- L'ESCOLA QUE ENS MOU! Sònia Rodríguez
- SETMANA DE LA CIÈNCIA. Comissió de Medi del CEIP L'Estació
- NOTÍCIES DEL SERVEI D'EDUCACIÓ

LA BIBLIOTECA 38

- PRESENTACIÓ DEL LLIBRE MEMÒRIA DE LA POSTGUERRA. Miquel Borrell
- NOTÍCIES DE LA BIBLIOTECA
- DARRERES DONACIONS A LA BIBLIOTECA
- NOVETATS EDITORIALS DE LA BIBLIOTECA

DIRECTORI 43

L'ARJAU

INFORMATIU DE L'ARXIU - MUSEU - EDUCACIÓ - BIBLIOTECA

EDICIÓ

AJUNTAMENT DE SANT FELIU DE GUÍXOLS

REDACCIÓ

ARXIU MUNICIPAL
SERVEI DE PUBLICACIONS D'ARXIU
Cra. de Girona, 45-47
17220 St. Feliu de Guíxols
Tel. 972 32 25 93

COORDINACIÓ

ÀNGEL JIMÉNEZ

CONSELL DE REDACCIÓ

SÍLVIA ALEMANY
M. ÀNGELS COMAS
DAVID HERNÁNDEZ

COL·LABORADORS

ÀNGEL JIMÉNEZ, GERARD BUSSOT, SÍLVIA ALEMANY,
AGUSTÍ ROLDÓS, JUNTA TÈCNICA DEL MUSEU,
CEIP SANT FELIU, CEIP L'ESTACIÓ, Begoña AYARZA,
SÒNIA RODRÍGUEZ, MIQUEL BORRELL

Foto de la portada

MAQUETA DEL PORT DE SANT FELIU,
FETA PER IGNASI GRINÓN I NÉSTOR SANCHIZ
(Foto: Marc Calvet)

Assessorament lingüístic

JOSEP SOLÀ

Disseny i maquetació

DOSIS DISSENY

Impressió

GRÁFIQUES ALZAMORA

DIPÒSIT LEGAL: GI-1.616-89

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny, fotografies, dibuixos i estadístiques, no pot ser reproduïda, emmagatzemada ni transmesa de cap manera ni per cap mitjà (elèctric, mecànic, òptic, de gravació o bé fotocòpia) sense autorització prèvia de l'autor i editor.

L'aiguat d'aquests dies també ha afectat l'arxiu municipal

Q

uan ja teníem enllestida aquesta editorial i L'ARJAU era a punt d'anar a la impremta, l'aiguat d'aquests dies ens ha fet prendre consciència de la vulnerabilitat de l'immoble que conté el patrimoni documental, administratiu i històric de la ciutat. El patrimoni més ric i apreciat -insubstituïble- de la població guixolenca. I, per tant, del perill que podria córrer el que hi ha dipositat a la planta subterrània de l'edifici de la biblioteca pública.

No és ara el moment d'explicar -algun dia potser ho farem- el procés que va fer possible que l'arxiu sortís de forma improvisada, de pressa i corrent, de l'edifici del monestir per anar a ocupar un espai no pensat per a instal·lar-hi un servei d'aquest tipus. Es tractava d'aprofitar el soterrani d'un edifici planejat i dissenyat per a biblioteca pública.

Mai no es va decidir bastir un equipament destinat exclusivament a exercir les funcions pròpies d'un arxiu. Ni els arquitectes van treballar conjuntament amb els arxivers per a estudiar-ne la idoneïtat.

L'accident d'aquest mes d'octubre ens hauria de fer pensar a tots la importància que té un servei com aquest, i hauríem de reflexionar sobre la urgència de trobar-hi una solució definitiva.

Memòria de la postguerra (Sant Feliu de Guíxols 1940-1960)

El curs passat, el Taller d'Història -mestres, professors i tècnics municipals de l'Arxiu, el Museu, Educació i Biblioteca- ha volgut divulgar entre els centres escolars i la població en general una visió del Sant Feliu dels primers anys de la postguerra; concretament, de 1939 a 1960.

Si bé és cert que per als alumnes aquest període històric resulta molt distant, el fet d'utilitzar les fonts orals de persones properes, com els besavis, avis, pares, veïns, etc., els ha facilitat moltíssim l'apropament a l'època. Convenia, doncs, comparar-ho tot -o contrastar-ho- amb l'actualitat. Per això ens ha semblat interessant que alguns dels protagonistes d'aquella llarga postguerra, ja adults, parlessin directament amb els alumnes a l'escola. Ha estat una molt bona experiència, inèdita a la ciutat fins a la data.

En aquest L'ARJAU volem deixar constància escrita del Taller d'Història del curs 2004 - 2005 i, per tant, del fet que s'hagi donat a conèixer, un xic més, un període difícil de la història de la ciutat, com va ser el primer franquisme. Perquè "¿a qui incomoda la recuperació de la memòria de la postguerra, quan encara perdura -entre altres- el concepte visceral d'Espanya -"Una!"- segons el franquisme sociològic?"

Ho hem de tenir present quan se celebra el trentè aniversari de la mort de Franco, el *caudillo* de la dictadura més cruel de la història contemporània espanyola, segons els millors historiadors del període.

Àngel Jiménez

Coordinador de L'ARJAU

IN MEMORIAM

Ramon Tauler i Valls

(Sant Feliu de Guíxols, 13 d'octubre de 1917 - 6 de març de 2005)

ÀNGEL JIMÉNEZ

*"No tornaràs mai més, però perdures
en les coses i en nosaltres de tal manera
que ens costa imaginar-te absent per sempre"*

Miquel Martí i Pol

Ha estat, certament, una gran sort haver tingut l'ocasió de fruir de l'amistat i companyia d'en Ramon Tauler, durant els darrers disset o divuit anys, en què, ja jubilat de la seva feina de taper, treballà gratuïtament sense faltar cap dia a l'arxiu. Col·laborà desinteressadament amb el Museu d'Història de la ciutat i amb l'hospital municipal. Com a membre de les seves respectives juntes, vetllà sempre pels interessos del comú, pel patrimoni del poble, i arribà sempre fins a les últimes conseqüències.

Hem compartit amb ell sortides, taula, coneixements, confidències i molta amistat i alegria. Hem compartit molts moments bons -alguns, també, un xic amargs- de les nostres vides.

Ell i la seva família varen ser víctimes, de la manera més cruel i dura, de la repressió franquista. El pare, Josep Tauler, va ser afusellat a Girona, sense cap altre motiu que el fet d'haver estat amic del president Macià. En Ramon, comandant de l'aviació republicana, va participar en la guerra. Va ser detingut i tancat en diversos camps de concentració. Se n'escapà. Pròfug, treballà en la resistència interior a favor de les democràcies europees. A la presó va ser torturat i apallissat.

Classificat com a *desafecto* del Gran Movimiento Nacional, va estar sempre en règim de llibertat vigilada.

Després, en el silenci de la dictadura, es dedicà a la família i a la seva feina.

Més tard, formà part de l'Assemblea de Catalunya, de la Taula Democràtica, dels Nacionalistes d'Esquerra i de la Comissió d'Homenatge del president de la Generalitat a l'exili, Josep Irla.

Per a aquells que hem format equip amb ell, en Ramon era el germà gran, disposat sempre a fer treballs per als altres: ordenació de documentació, recopilació de dades dels llibres parroquials, d'urbanisme, etc. L'objectiu de tanta feina no era treure'n un profit personal, sinó posar-ne els resultats al servei dels altres investigadors, historiadors o usuaris.

I com que a les persones les hem de valorar, fonamentalment, per allò que han fet -no tant pel que han dit-, haurem de concloure que en Ramon ha sabut donar el millor de la seva vida.

Seria molt trist i injust que tot el que en Ramon ha significat en la nostra vida s'acabés amb la mort. Per això, els amics, els companys i el Grup de Recerca de l'Època Franquista li retrans un sincer homenatge en les properes Jornades dels dies 21 i 22 del proper gener. Cap persona no mereix morir ni ser oblidada en el mateix moment de la mort. Per això hem volgut acomiadar-nos d'en Ramon, perquè tot en aquesta vida ens és imprescindible per viure. Fins i tot el record dels morts. Sobretot el record dels morts. Sabem que en Ramon no ha mort del tot, si aconseguim que continuï vivint en el nostre cor.

ÀNGEL JIMÉNEZ

Coordinador de L'ARJAU

A dalt, Ramon Tauler, comandant republicà d'aviació, a los Alcázares (16.09.1938).

A la dreta d'aquestes línies, en Ramon i la Laia celebraren el cinquantè aniversari del seu casament (14.05.2001)

NOMS DE CARRERS

Carrer del pedagog Cassià Costal i Marinello

Imatge extreta de la revista *Es Corcó* (núm. 6, 1 de juliol de 1981), dins l'article de Rosa Massallé i Joan Ferrer "Homenatge pòstum a un professor: Cassià Costal i Marinell-lo".

Aquest estiu, per la Mare de Déu d'agost, va morir a la seva casa del carrer de la Notaria la nostra amiga Carme Costal i Gispert, pocs mesos abans de complir els cent anys. Li agradava rebre i llegir L'ARJAU, i qualsevol altre paper d'història que sortís de l'arxiu. Era una dona senzilla, pietosa i culta. I el seu cognom Costal l'honorava. Era neboda de l'insigne pedagog Cassià Costal i Marinell-lo (Mollet de Peralada 1876-Barcelona 1937), que va ser enterrat a Sant Feliu de Guíxols, junt amb la seva esposa, Carme Soler i Bruquera, i el seu únic fill, Josep.

Va ser creador i director de l'Escola Normal de Girona (1914-1924) i, després, fou nomenat director de l'Escola Normal de la Generalitat. Des de l'exercici de la seva professió d'educador i des dels diversos càrrecs que desenvolupà, va impulsar la renovació dels mètodes d'ensenyament i va introduir els alumnes en el moviment de l'Escola Nova.

No és estrany, doncs, que el seu record encara perdurés ben viu l'any 1981, quan el dia vuit de juny els seus exalumnes li van retre un sentit homenatge al cementiri quixolenc. La Rosa

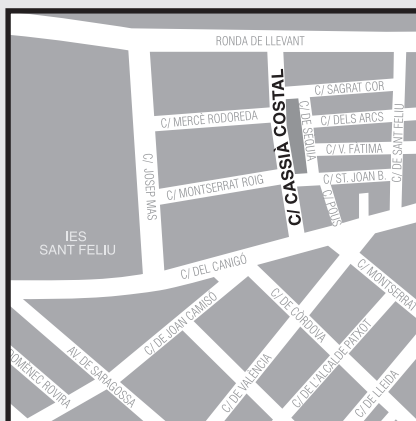
Massallé i en Joan Ferrer en deixaren constància escrita en la revista guixolenc, de feliç record, *Es Corcó*.

Com que en aquest breu recordatori no ens podem estendre, remetem el lector interessat a llegir "Cassà Costal, pedagog modern i ciutadà compromès", del malaguanyat historiador Joan Puigbert¹.

L'any 1985, des de l'arxiu municipal, vam proposar el seu nom perquè un nou carrer de la ciutat ens en fes memòria. El regidor d'urbanisme el va assumir junt amb molts altres, alguns dels quals encara no donen nom a cap carrer: Martí Casals, Sixt Ruscaleda, Narcís Duran, etc.- en la Comissió Informativa d'Urbanisme del dia 27 de desembre de 1985.

Avui trobem el carrer que porta el seu nom entre el carrer Sèquia i el del mestre Josep Mas, al sector de Poble Nou.

Àngel Jiménez
Arxiu Municipal

NOTÍCIES

DE L'ARXIU

20 anys de Tallers d'Història

(1985 - 2005)

Aquest curs coincideix amb el vintè aniversari de l'inici d'aquesta experiència -arxivística i pedagògica-, feta a Sant Feliu de Guíxols, que coneixem amb la denominació de *Tallers d'Història*. La interacció arxiu - educació obria noves possibilitats, tant a la funció cultural de l'arxiu com a l'ensenyament de la història local en els centres docents. Alhora, ara fa vint anys, s'inicià -en paral·lel als Tallers d'Història- el concurs literari de Sant Jordi, que s'hi relaciona. Dos o tres cursos més tard, a aquesta novetat pedagògica, s'hi sumà l'exhibició d'objectes del museu que, com si es tractés d'una altra mena de documents, es contextualitzaven en l'època que els donava sentit. Així sorgiren les exposicions conjuntes de documents i objectes, a l'entorn d'un tema d'història local escollit pels educadors, que els alumnes treballarien a classe i a l'exposició, de la qual també gaudirien els ciutadans i visitants. D'aquesta manera es començaren a aplegar moltes donacions de documents (imatges, notícies familiars i objectes) i, així, el patrimoni de la ciutat ha anat augmentant, i ha fet viable muntar exposicions com la que s'ha pogut mostrar al museu. A poc a poc, s'anaren implicant en aquesta tasca d'altres serveis (Educació i Biblioteca), molts mestres i professors, alumnes, entitats i particulars, que han fet possible que l'experiència hagi estat de llarga durada i fructífera.

La III Beca d'Investigació Lluís Esteva i Cruañas

El dimecres 30 de novembre finalitzarà el termini de presentació dels projectes per a la III Beca Lluís Esteva. I el 15 de desembre, es farà públic el veredict del jurat. Aquesta convocatòria té un caràcter especial, atès que coincidirà amb el centenari del naixement de Lluís Esteva.

Abans d'emetre el veredict de la III Beca, el jurat comentarà el resultat del treball escollit en la II convocatòria: "El Monestir de Sant Feliu de Guíxols: identificació d'espais i funció en l'ampliació i reformes del segle XVIII", de Concepció Peig i Ginabreda, del qual s'ha anat fent un seguiment.

El projecte de recerca premiat en la I Beca Lluís Esteva, "La repressió franquista a Sant

Feliu de Guíxols", del Grup de Recerca de l'Època Franquista, es publicarà l'any vinent dins la col·lecció Estudis Guixolencs que el Servei Municipal d'Arxiu i Publicacions, en col·laboració amb la Diputació de Girona, impulsa des de fa anys.

L'abans. Recull gràfic de Sant Feliu de Guíxols, 1890-1965

Editorial Efadós / Col·lecció L'Abans

L'editorial Efadós, amb el suport de l'Ajuntament i de l'Arxiu Municipal, publicarà un llibre de fotografies antigues de Sant Feliu de Guíxols on es mostri la vida quotidiana dels santfeliuencs de la primera meitat del segle XX. La publicació està supervisada per un consell assessor local.

Carme Fernández i Ribas, llicenciada en Història, realitza la recerca de fotografies, la seva identificació i posterior catalogació i, alhora, la recopilació de la informació a partir de testimonis de l'època i la redacció definitiva del llibre. L'autora demana la col·laboració dels santfeliuencs i les santfeliuencs que disposin de material fotogràfic anterior al 1965.

Les persones interessades poden trucar a:

Carme Fernández i Ribas
Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols
Telèfon: 972 322 593
Per a més informació: www.efados.com

Sisenes Jornades del Franquisme

(21, 22 i 28 de gener de 2006)

El proper mes de gener tindran lloc les Sisenes Jornades que el Grup de Recerca de l'Època Franquista dedicarà al tema dels camps de concentració. Amb aquest motiu, s'editarà el núm. 6 del *Trenta-nou*, hi haurà conferències, cinema i documentals i es prepara una excursió a camps francesos (28 de gener). Més endavant es farà públic el programa complet.

També es retrà un senzill homenatge a la memòria de Ramon Tauler i Valls, antic membre del GREF.

OBRES DE RESTAURACIÓ A LA SALA DE CONSULTA DE L'ARXIU

Mentre durin les obres a l'antiga sala de consulta de l'arxiu municipal (cra. de Girona, 45-47, planta semisotterrània), s'ha habilitat a la sala de conferències de la Biblioteca-Arxiu (2ª planta) un espai per als usuaris. Els horaris, de moment, són els de costum i l'entrada, per la biblioteca (c/ Surís).

DARRERES DONACIONS

A L'ARXIU

El fons documental del doctor Martí Casals i Echegaray

El 31 d'agost de 2004 l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols ingressà, per donació de la família Casals-Castells, el fons del metge Martí Casals i Echegaray (Mendoza, Argentina 1903 - Barcelona 1983). Casals cursà la llicenciatura de Medicina a Barcelona i l'acabà el 1928. El 1930 començà a exercir a l'Argentina i, des de 1934, ho féu a la Vall d'Aro, al servei dels municipis de Santa Cristina d'Aro i Castell d'Aro; més tard, obria consulta a Sant Feliu de Guíxols. Actuà professionalment, doncs, en un moment històric especialment difícil: el lapse de temps que va de la Segona República a la fi del franquisme, amb una sanitat pública deficientment organitzada. Alhora, ho féu en pobles petits i amb pocs recursos, la qual cosa li féu forçar l'enginy a l'hora de trobar fórmules curatives i proveir-se d'instrumental mèdic, a més de convertir-lo en un metge forçosament generalista i entès en moltes branques de la medicina. No obstant això, mantingué molt bones relacions amb metges rellevants de la seva època: Trueta, Puigvert, Pons, Macintosh, etc. Casals va haver de deixar la medicina el 1974, a causa de la malaltia de Parkinson, que l'afectava des de 1969.

El fons documental -amb 0,96 metres lineals- es generà com a resultat de l'activitat professional i personal de Martí Casals. Es diposità a l'Arxiu Municipal com a conseqüència de la donació, un any i mig abans, de la col·lecció d'instrumental mèdic al Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols. Amb posterioritat, el fons fou classificat i descrit, de manera que se'n realitzà un inventari, la qual cosa permet posar-lo a disposició de la recerca.

El fons conté documentació d'entre 1913 i 2003 i s'estructura en dos nivells de classificació: el primer, corresponent a les seccions o principals activitats desenvolupades per Casals i el segon, relatiu a les sèries -17 en total-. Els encapçalaments d'aquestes seccions i sèries són: 1. Identificació personal; 1.1. Acreditació civil i militar; 1.2. Formació; 1.3. Diaris personals; 1.4. Residència i transport; 2. Activitat social; 2.1. Correspondència personal; 2.2. Targetes de visita i adreces de particulars; 2.3. Targetes de visita i adreces d'empreses; 3. Activitat professional; 3.1. Documentació professional; 3.2. Fitxer de pacients; 3.3. Agendes mèdiques; 3.4. Expedients mèdics de pacients; 3.5. Targetes de visita i adreces de metges; 3.6. Targetes de visita i adreces d'empreses farmacèutiques; 3.7. Publicacions mèdiques; 4. Gestió de la memòria de Martí Casals; 4.1. Reconeixement institucional; 4.2. Testimonis personals; 4.3. Museïtzació de la col·lecció de Martí Casals.

Cal entendre aquest fons com a part indesitjable del conjunt patrimonial de Martí Casals, format, també, pel seu instrumental mèdic i altres objectes que ara es conserven al Museu. Tot plegat és el resultat d'un sol metge i d'una sola activitat. Els vincles entre els documents i els objectes han de ser, doncs, ben visibles, per tal d'afavorir la difusió de l'obra de Martí Casals com a exemple de les formes de la medicina de postguerra a la Vall d'Aro, en un moment en què aquesta disciplina començava a superar els vells mites a partir dels nous avenços científics.

Jordi Gaitx Moltó
Historiador i arxiver

23.02.2005 Xavier Agramont i Glòria Barquet

9 documents i dos escuts del Servicio Social.
7 revistes sindicalistes: *Libertad*, *El Bicho*, *El Cocodrilo*, etc.
17 negatius d'escenes rurals de l'Alt Empordà. Fot. d'Antoni Ferran (vers 1930).

18.04.2005 Ima Agustí Lloveras

1 cartell i tres fulletons de La Gavina.
3 fotografies de La Gavina.

19.04.2005 Joan Ferrer

4 escriptures notariales d'immobles de la ciutat.

28.04.2005 Antoni Azorín

14 *Butlletí Mensual d'Estadística*, 1934-1935.
Tub metàl·lic amb documentació al seu interior del Batallón de Ingenieros de Cuba.

4.05.2005 Rosa Serra Nicolau

Promptuari de la escriptura catalana, de F. Flos i Calcat (1898).

15.05.2005 Anna i Margarida Cervera

Fons de fotografies de Jaume Cervera. El conjunt abasta unes 2.500 fotografies, i en destaca la sèrie de diapositives de Sant Feliu de Guíxols feta per aquest autor durant les dècades de 1980 i 1990. També és important la seva col·lecció de fotografies antigues de la ciutat, integrada per originals -com el centenar de negatius en suport de vidre- i per còpies modernes en diversos formats. En relació amb el seu vessant de col·leccionista, cal esmentar l'àlbum *Recull de fotografies i postals antigues de Sant Feliu de Guíxols*, que va editar l'any 2002 juntament amb Jordi Rabell i Josep Canet i que també ha estat llegat a l'Arxiu Municipal.

Biblioteca de Jaume Cervera, integrada per aproximadament un miler de volums. La donació d'aquest material suposa una valuosa aportació per a la Biblioteca Auxiliar de l'Arxiu Municipal, atès que la majoria dels seus llibres són obres de referència per a l'estudi de la història.

14.06.2005 Família Bosch - Jubero

Documentació referent a Ceferí Bosch i Marquès, víctima de la repressió franquista. Retalls diversos de premsa.
La revista *Nuevo Mundo* (1909).
Documentació antiga (s. XVIII): capítols matrimonials, etc.
(La importància d'aquesta documentació ens obliga a fer una classificació i inventari més acurat, que publicarem més endavant).

27.07.2005 Frederic Egea Pastor

Documentació de Ginés Egea Conesa. Atorgament de medalla de plata com a patró de la Societat de Salvament (1928). Expedients com a zelador d'Ajudantia de Sant Feliu de Guíxols, Lloret de Mar i Tossa (1925, 1926, 1927, 1929 i 1930).

Carta de felicitació com a zelador del port de Lloret (1931).
Nomenament de patró de pesca (1932).
Sentència de condemna a reclusió perpètua per adhesió a la rebel·lió (1941).
Certificat de compliment de presó preventiva des del 31 de març de 1939 (1944).
1 cartilla de redempció de condemna de 30 anys (1943-1944).
1 carnet militar d'identitat.
1 targeta de Reales Tercios (1955).
1 carnet de Voluntarios del Rey (1948).
2 cartes de la Casa Reial (1968).
3 postals de Sant Feliu.

23.08.2005 Josep Ferrer Tharrats

Retrat de Ll. Sánchez.
Senhal dedicat a Verdaguer.
Commemoració Verdaguer al Principat d'Andorra. Segell i sobre.
Entrada a la plaça de toros de Sant Feliu (1956).
El ferrocarril de Sant Feliu de Guíxols a Girona, d'I. de Blas. Ed. Ancora, 1978.
"Recuerdo preciosos al alma fiel": bateig, comunió i confirmació (s. XIX).
"Reconciliación de la capilla del Colegio San José" (juny 1946).

25.08.2005 Benet Julià

Diversos exemplars d'edicions extraordinàries d'hemeroteca: *Costa Brava*, *L'Avi Munté*, *L'Onada*, *El Programa*, etc.
Catàleg de Josep Amat (Girona, 1987).

2.09. 2005 Joan Reyné Palahí

2 salconduits (1946).

21.09.2005 M. Esperança Gispert i Estrada

67 retrats de fotògrafs de l'Havana i de Sant Feliu de Guíxols (s. XIX).

20.10.2005 Jordi Roca Bofill i família

Còpia -a escollir- d'un 130 fotografies familiars.

En el centenari de l'anul·lació del Pla Guitart de Sant Feliu (1905-2005)

GERARD BUSSOT

Enguany es compleixen cent anys de l'anul·lació del Pla de Reformes i Millores de Sant Feliu de Guíxols, que va redactar l'arquitecte General Guitart i Lostaló entre 1893 i 1897. De fet, quan surti aquest article en farà gairebé cent un, d'anys, ja que la seva derogació va fer-se efectiva per resolució ministerial el mes de gener de 1905. Per tant, des de la seva aprovació el 10 de novembre de 1897, fins a la seva invalidació, aquest planejament tingué una vigència oficial de set anys, un mes i vint-i-cinc dies.

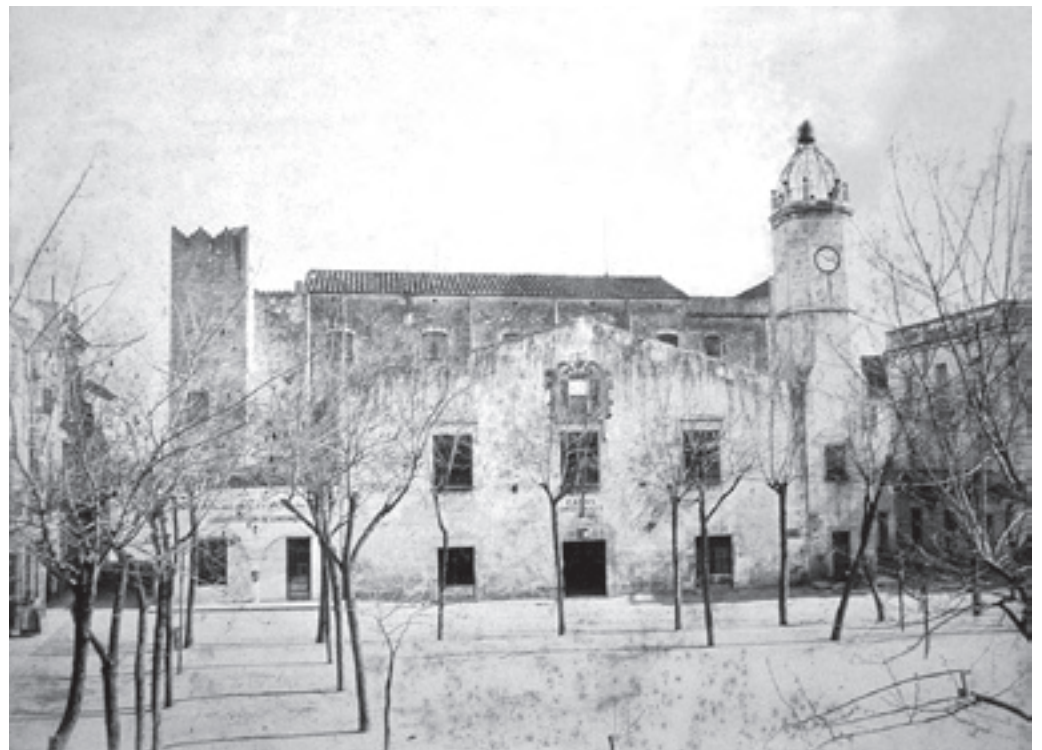
L'arquitecte General Guitart i Lostaló (Gràcia 1859-Barcelona 1926).

A la dreta d'aquestes línies, l'antic edifici de l'Ajuntament. Guitart va ser arquitecte municipal en dos períodes: 1891-1899 i 1904-1912.

Curiosament, però, el Pla Guitart tindria, oficiosament, una llarga pervivència urbanística -una etapa de més o menys connivència entre els seus detractors i els seus defensors inicials- fins a l'aprovació del Pla General de 1985, vuitanta anys després de la seva cancel·lació.

Algú es preguntarà com és possible que un pla urbanístic invalidat pel Govern central pogués estar

tants anys servint de base per al desenvolupament de la nostra ciutat. La resposta és força senzilla: aquell planejament, tècnicament, era la millor eina per a fer créixer Sant Feliu. Ho sabien prou bé els promotors d'aquell contenciós: el mestre d'obres Pere Pascual, especialista urbanístic, Josep Llorens, president de la companyia del Ferrocarril, i Eduard Ferrer i Josep Sibils; en total, quatre pesos pesants de l'estament benestant de la població, amb evidents

L'arquitecte Guitart va preveure cobriment de la riera de Tueda, gairebé cent anys abans que es dugués a terme.

El Pla Guitart fou la millor eina per a fer créixer Sant Feliu. Diverses de les seves previsions s'han realitzat un segle després

interessos urbanístics i industrials. Tant fou així que, un cop anul·lat el Pla Guitart per un defecte de forma, ningú no va mostrar cap interès a fer efectiva aquella suspensió.

Irònicament, Pere Pascual va continuar projectant edificis i habitatges fins l'any 1926, basant-se en els criteris i paràmetres urbanístics fixats pel revocat Pla Guitart. I el mateix es pot dir de les autoritats locals, que el mantingueren en ús fins a mitjan dècada dels anys vuitanta, amb la complicitat de la superioritat provincial.

• EL PLA GUITART I LA SEVA IMPORTÀNCIA

Malgrat que l'arquitecte Guitart va començar a planificar el Pla de Reformes partint d'uns planejaments anteriors consolidats (per exemple, la plaça del Nord i els terrenys a l'est de l'estació del ferrocarril), el seu objectiu va ser el d'unificar i entrellçar el nucli urbà amb les noves zones urbanitzables. Per damunt de tot, però, els interessos generals de la col·lectivitat estaven per davant dels lucrex personals; malgrat saber prou bé que els seus criteris tècnics trobarien les evidents dificultats en alguns sectors de la població. Des del seu inici, els objectius que aplicà Guitart serien els més coherents i raonables possibles, i mai no va ser partidari de projectar actuacions o conceptes tècnics que no fossin realitzables. El Pla Guitart,

doncs, està ple de consideracions tècniques, basades en la necessitat, importància i els mitjans, en benefici dels interessos generals de la població. Així, sense sortir d'un planejament pràctic, aquest tècnic va voler produir en aquells moments la menor alteració urbanística i, d'aquesta manera, conduir una transformació de manera progressiva i eficaç, que arribés a temps a totes les fites d'aquella ordenació. De fet, diverses previsions urbanístiques o constructives d'aquell pla s'han contemplat escrupolosament en planejaments posteriors, i d'altres s'han realitzat pràcticament un segle després. La idea d'entrellçar tot l'àmbit urbà de la població mitjançant un cinturó de circumval·lació, amb la previsió dels seus corresponents espais per a diversos carrers i futures rondes, com també places públiques i espais verds, són alguns dels molts exemples que es poden esmentar al seu favor. Fins i tot va projectar una via de penetració des de la platja de Cala Sants -avui port i moll comercial-, per unir els carrers Indústria, Cúbias i Heriz, fins a la ronda del Ferrocarril (actual Joan Casas), tot aprofitant el cobriment de la riera de Tueda.

D'altra banda, aquest planejament, vist des d'una perspectiva llunyana en el temps, compta també amb alguns errors que són conseqüència del concepte urbanístic de l'època. Podríem assenyalar, per exemple, els que fan especialment referència a rectificacions de les alineacions i les amplades de carrers del nucli antic de la població, modificacions

que, amb els anys, han provocat la desaparició de l'estructura medieval dels primers assentaments urbans de Sant Feliu.

Malgrat que el Pla Guitart no va ser un planejament ideal ni el més resolutiu per a la població, aquest projecte esdevindria força efectiu des de la seva aprovació fins a la seva anul·lació. Enmig d'una certa dificultat social en un moment en què el sector de la construcció havia experimentat una baixa considerable, l'aprovació del Pla Guitart va fer revifar el creixement constructiu, afeblit fins aleshores. En tan sols set anys va motivar el bastiment de més de tres-centes cases de nova planta, i gairebé dues-centes d'aquestes edificacions s'emplaçaven en noves zones per edificar, la qual cosa equival al 56,20 % de la totalitat construïda entre els anys 1898 i 1904.

• ERROR ADMINISTRATIU I DE PROCEDIMENT EN EL PLA GUITART

La idea de realitzar un Pla de Reformes i Millores, en comptes d'un Pla General de la població, partia del fet que el primer evitava fer una tramitació oficial a Madrid. Això volia dir, però, que el Pla de Reformes no podia incorporar terrenys dels afores de la població, sense justificar una proporció més o menys raonada, amb l'augment del futur veïnat d'aquelles zones.

El mestre d'obres Pere Pascual i els altres ciutadans que presentaren les al·legacions ho varen argumentar perfectament. Sant Feliu comptava amb 79 hectàrees de superfície construïda i, amb el Pla Guitart, es preveia establir una ampliació del sòl urbanitzable

Vist des d'una perspectiva llunyana en el temps, el Pla Guitart compta també amb alguns errors de concepte urbanístic de l'època

Pla de Reformes i Millores de Sant Feliu de Guíxols (1897).

Carrer de la Riera (actual av. Juli Garreta) abans d'urbanitzar-se. Guitart ja va preveure l'any 1897 el cobriment del torrent.

a 54 ha més. Per tant, contravenia les disposicions de la llei urbanística de l'any 1876.

Per què, doncs, l'Ajuntament no va fer cas dels arguments legals que esgrimien aquestes persones? Sens dubte, la corporació local considerava de molta utilitat la redacció d'un planejament que regulés, dins d'uns paràmetres raonables, l'evolució urbanística de Sant Feliu. D'aquesta manera, els objectius urbanístics de la població prevalien -al seu entendre- sobre els mecanismes administratius i essencials que establia la llei. Aquesta manca de percepció legalista, tant per part de l'Ajuntament guixolenc com de l'arquitecte Guitart, esdevindria a la llarga el veritable taló d'Aquil·les del Pla de Reformes i Millores.

L'arquitecte Guitart va defensar, com a bon funcionari, la tramitació administrativa i tècnica del seu pla, considerant que es tractava d'un error de concepte dels recurrents el fet de qualificar d'eixample els terrenys necessaris per connectar els sòls urbans lluny del nucli de població. Malgrat aquesta argumentació -de fet força indefensible- el Pla de Reformes i Millores de Sant Feliu s'aprovà amb totes les seves conseqüències.

Dels quatre recursos presentats, només el de l'industrial Josep Sibils seguiria la seva tramitació. Amb tot, curiosament, la invalidació d'aquest planejament no vindria afectat directament pel contenciós sobre l'ampliació del seu sòl urbanitzable, sinó per l'ocupació i posterior obertura de la part final del carrer Comerç, precisament en uns terrenys del mateix Sibils.

Així, l'any 1903, un conveni amb diversos promotors de Sant Feliu que volien edificar en aquella zona, va fer decidir a l'administració local d'urbanitzar aquell indret, prèvia autorització del governador civil de Girona. Aquesta actuació, denunciada immediatament per aquell industrial, va precipitar una resolució ministerial dictada a Madrid, on es

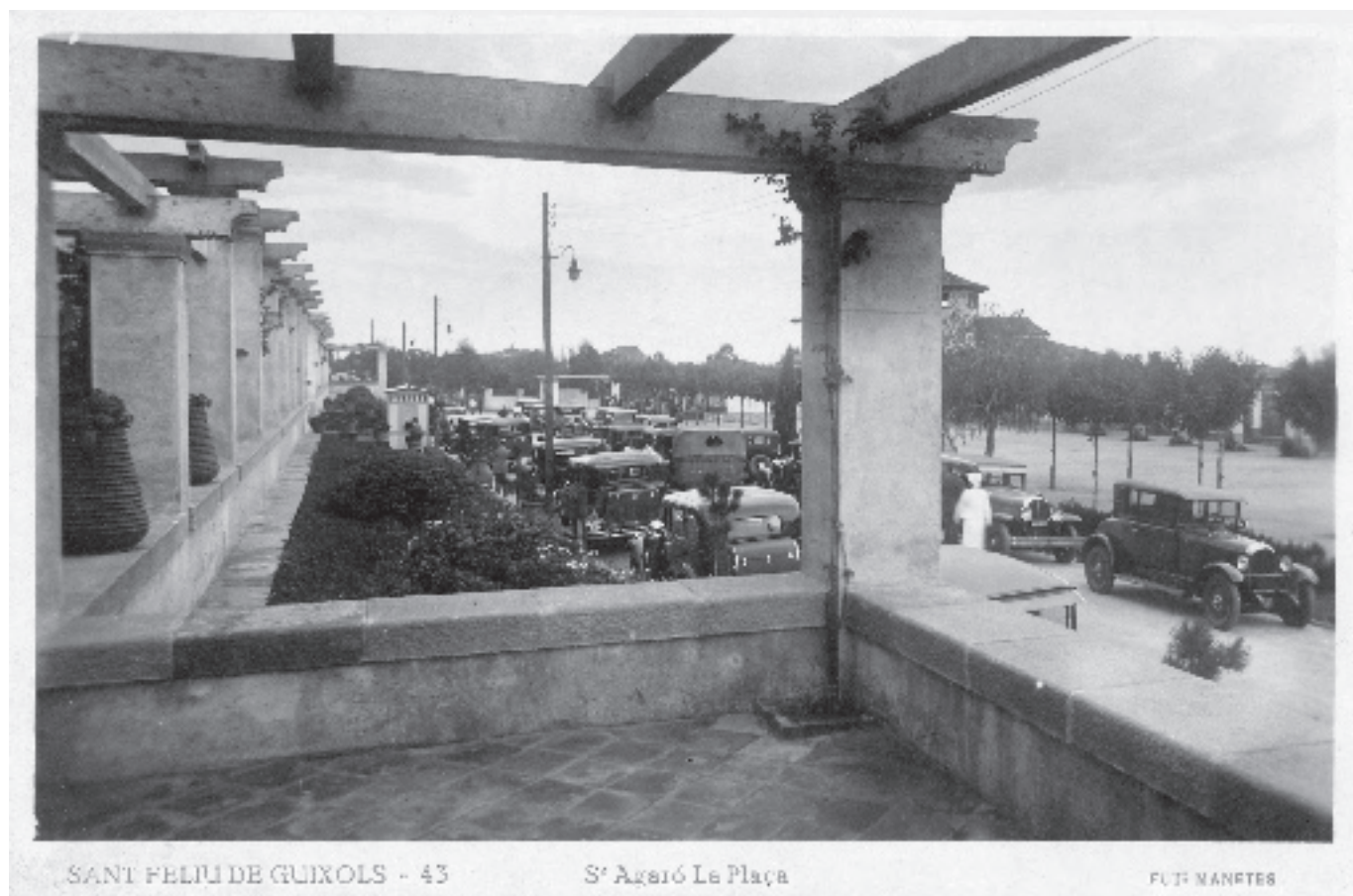
revocava la providència del governador. A més, anul·là tota la tramitació del Pla de Reformes i Millores i declarà que mentre no s'acredités degudament haver complert en matèria d'aprovació dels plànols i les disposicions vigents, no procedia autoritzar expropiacions de cap tipus per realitzar reformes que no se circumscrivissin en un marc legal.

Aquesta resolució va ser un cop molt dur per als interessos urbanístics de la ciutat, precisament quan més calia un fonament legal per al creixement a les zones de l'eixample. Malgrat tot, si bé el Pla Guitart complia tècnicament amb totes les garanties d'un desenvolupament raonat i favorable als interessos de la població, no és menys cert que no observava una correcta tramitació administrativa.

Aquest fet, tanmateix, no va impedir que el Pla de Reformes i Millores de Sant Feliu fes la seva funció urbanística fins a la darreria del segle XX. Avui, cent anys després de la seva anul·lació, la nostra ciutat és, fisonòmicament parlant, tal com la va idear l'arquitecte General Guitart i Lostaló. ¿Podria ser millor? Tal vegada;...però també potser pitjor.

GERARD BUSSOT

Autor del llibre *Carrers, cases i arquitectes*

Fotògrafs guixolencs. Can Manetes, els retratistes de la primera meitat del segle XX

La Plaça de S'Agaró pels volts de 1932 (Autor: Josep Costa).

AGUSTÍ ROLDÓS I SOLER

Malgrat que en el decurs del segle XX el retrat fotogràfic professional inicià una lenta davallada, no és menys cert que en el primer terç de la nova centúria aquesta pràctica va estar encara ben viva en els pobles i viles catalans. A poc a poc, el retrat personal va donar pas al retrat de grup. Formacions teatrals o musicals, conjunts de cantaires, comparses de carnaval, equips esportius, colles d'amics o grups familiars, recorrien al fotògraf per immortalitzar-se, la majoria de les vegades amb la finalitat de regalar els retrats als amics, parents o admiradors, en format de targeta postal. Això no vol dir que el retrat personal desaparegués del tot, ans al contrari, aquesta moda es va mantenir fins ben entrats els anys vint.

• JOSEP MANETES, EL PATRIARCA

Els dos grans establiments fotogràfics guixolencs d'aquella època foren el de Ricard Mur i el de can Manetes. Si el primer serà recordat singularment per les fotografies paisatgístiques editades com a postals, el segon ho serà pels retrats de la societat guixolencs d'aquells anys, tot i que, tant un com l'altre, captessin imatges referents a totes les temàtiques de l'art fotogràfic.

Josep Manetes -que es casaria amb Maria Prieto, natural de Màlaga- era un fotògraf nascut a Lleida, on de jove tenia oberta una galeria al carrer Caballers i posteriorment, al carrer Major. Manetes fou el primer que fotografia els exteriors de la ciutat de Lleida a la darrerria del segle XIX, material amb què, finalment, edità un àlbum d'imatges de la capital del Segrià. Al començament del segle XX es traslladà a Barcelona, on va obrir una galeria a la rambla de Catalunya, núm. 45, i més tard obria una sucursal a la ronda de Sant Antoni, núm. 46¹. Encara avui se celebra a Lleida un premi de fotografia que porta el nom de Josep Manetes.

El mes de febrer de 1907 va arribar a Sant Feliu per associar-se amb el fotògraf guixolenc Martí Vilallonga i Balam, el qual tenia una galeria oberta al carrer del Mall núm. 4, al tercer pis de l'edifici nou de Telègrafs. Segons l'acord a què van arribar, Manetes faria les suplències de Vilallonga quan aquest últim estigués absent, segons un avís publicat per la premsa guixolencs²: "Se posa en coneixement de la

clientela y el públich en general, qu'el duenyo de dit establiment s'ha associat amb el anomenat fotògraf Sr. Manetes, propietari de las galerias fotogràficas de Barcelona... El Sr. Manetes estarà a Sant Feliu suplint las ausèncias del Sr. Vilallonga. Desd'avuy la fotografia estarà oberta de les nou del matí a las sis de la tarde". Les absències a què feia referència l'avís esmentat segurament eren causades per una activitat comercial diferent que llavors desenvolupava Vilallonga: la d'empresari de cinema. El cert és que, per espai de dos anys, ambdós fotògrafs treballaren plegats en el mateix estudi, però fent servir cadascun d'ells el seu propi segell o logotip. D'aquesta època només se'ls coneixen treballs de retrat³, servei que feien també a domicili. Per un anunci publicat a la premsa de l'època, sabem que també venien postals il·luminades (acolorides). Finalment, l'any 1909, Martí Vilallonga abandonà els negocis de fotografia i cinema i marxà a París, mentre que Manetes tornava a Barcelona.

• JOSEP COSTA, DE CAN MANETES

Probablement, en el decurs dels dos anys que treballà a la nostra ciutat Manetes es va adonar que Sant Feliu era el lloc idoni perquè un fotògraf professional hi obrís una galeria de fotografia i s'hi establís de forma definitiva; opinió que es veié reforçada quan s'assabentà que dos dels fotògrafs fins aleshores existents a la ciutat (Martí Vilallonga

El 1907, Josep Manetes va arribar a Sant Feliu per associar-se amb el fotògraf guixolenc Martí Vilallonga

**Banys Sant Elm any 1922
(Autor: Josep Costa).**

1. Dades facilitades per Xavier Goñi (Departament de Reproducció d'imatges de la Universitat de Lleida), i d'altres extretes del setmanari guixolenc *Lleivor*, 9.2.1907.

2. *Setmanari Lleivor*, 9.2.1907.

3. L'únic retrat conegut amb el logotip de Josep Manetes, en el qual consta l'adreça del carrer del Mall, núm. 4, i que correspon a la imatge d'una dona, avui està dipositat a l'Arxiu Massanas de Girona. De Martí Vilallonga, i corresponent a aquest període, en conec un retrat del meu avi, Agustí Roldós Calçada, fet el mes de maig de 1908, segons una nota escrita al revers.

i Jesús Mauri) emigraven a altres contrades, i hi romania tan sols el nouvingut Ricard Mur, amb la comesa de satisfer una població de 10.000 habitants. D'aquesta manera, l'any 1909, aconsellat sens dubte per Josep Manetes, el jove matrimoni format pel seu gendre, Josep Costa, i la seva filla, Rosa, abandonà les galeries de Barcelona on treballaven i s'establí a Sant Feliu, concretament al segon pis del carrer de la Rutlla, núm. 12, que farien servir d'habitatge i galeria alhora.

Josep Costa i Cordoneda era nascut a Barcelona el 12 de març de 1886⁴, mentre que la seva dona, Rosa Manetes i Prieto, havia nascut a Lleida el 16 de novembre de 1886⁵. El 20 d'agost de 1913 naixia el seu fill Eusebi, el qual, amb els anys, es dedicaria

també a la fotografia. La galeria esmentada del carrer de la Rutlla estaria en actiu fins al començament dels anys quaranta amb la funció essencial d'estudi de retrat, i hi treballarien tots els membres de la família. Finalitzada la Guerra Civil, es van traslladar a viure al carrer Sant Domènec, núm. 10, tot i que conservant la galeria al carrer de la Rutlla. Pocs anys després (abans del 1946), traslladaven domicili i estudi al carrer de la Creu, núm. 23, en llogar una casa coneguda com *can Roldós*, avui desapareguda, molt a prop del carrer de la Rutlla, on van treballar fins al final dels anys cinquanta. En un primer moment, ho van fer Josep Costa i el seu fill Eusebi i, quan va morir el pare, únicament el fill. Rosa Manetes va morir a Sant Feliu el 17 d'octubre de 1954 i poc

A baix, la nevada del 18 de desembre de 1920. Vaixell St. Jordi (Autor: Josep Costa).

A l'altra pàgina, nevada de 1944 (Autor: Josep Costa).

després ho feia el seu marit. Seguidament, Eusebi Costa es traslladà a Barcelona, segurament fastiguejat pels pocs diners que guanyava un fotògraf professional en el Sant Feliu d'aquella època, on es va casar, i on es dedicà, a partir d'aquells moments, a feines alienes a la fotografia -feia d'acomodador en un cinema-.

L'any 1949, el fotògraf gironí Ricard Pla i Maranges comprà la galeria del carrer de la Rutlla⁶, on roman-dria fins el 1950⁷, en què es traslladà al carrer dels Especiers, núm. 10, on obrí una galeria sota el nom de Foto Mercurio.

Malauradament, gairebé la totalitat del material fotogràfic de la casa Manetes (vidres, negatius, etc.) es va perdre després de la guerra a causa dels

trasllats i de la poca cura que van tenir en la seva conservació.

Mentre que Ricard Mur destacava per la comercialització de targetes postals, els Manetes es van convertir en els retratistes de més anomenada, de manera que van passar pel seu estudi una bona part dels guixolencs dels anys deu, vint i trenta del segle passat. A més a més, avui els seus reportatges gràfics d'esdeveniments ciutadans -que abasten el període comprès entre 1912 i 1948- tenen un gran interès històric i documental. Podem destacar els següents: banquet amb motiu del III Congrés Provincial Esperantista (1912) -publicada pel *Mundo Gráfico* el 9-10-1912-, el naufragi del vapor *Trentino* i la visita pastoral del bisbe Mas (1915) -publicades pel *Mundo Gráfico* el 15-12-1915-, diverses funcions teatrals dels anys vint i trenta, l'avarament del vaixell *Sant Jordi* (1920), una missa de campanya al Passeig damunt del bot *Miquel de Boera* (1920), la inauguració dels Banys Sant Elm (1922), la festa dels Pomells de Joventut (1923), manifestació pro Estatut (1932), diversos actes a Sant Pol i S'Agaró als anys trenta, la visita de Francesc Macià (1931), la desfilada de carrosses pel Carnaval (1935), les nevades dels anys 1914, 1920, 1944, 1947 i 1948, etc. Pel que fa a l'edició de targetes postals, malgrat no dedicar-s'hi d'una manera especial, no va ser una tasca aliena a la seva activitat professional. D'aquesta manera, la majoria de les fotografies abans esmentades foren reproduïdes en format de postal, ara bé, sense que fossin numerades ni hi fos impresa cap mena d'explicació o llegenda. Només el seu conegut segell de forma circular ens permet assabentar-nos de la seva autoria. Malauradament, el fet de no numerar les postals ens priva de conèixer la quantitat, encara que sigui aproximada, de

4. Padrons municipals del 1946 i 1950. L'arribada del matrimoni l'any 1909 és corroborada pels padrons municipals.

5. Padrons municipals 1924, 1930, 1936...

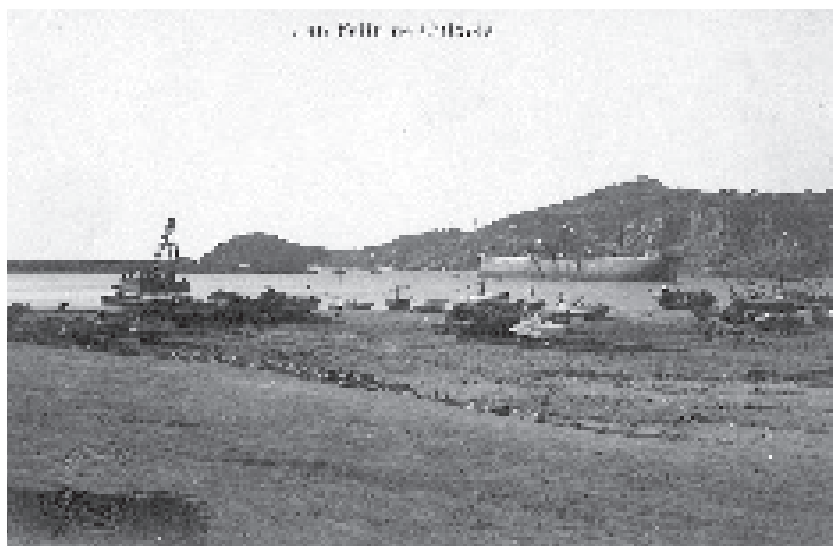
6. Emili Massanas (*Fotògrafs i editors a les comarques de Girona*, Diputació de Girona, 1998) fa constar la data del final de la Guerra Civil (1939) com la de la venda de la galeria a Ricard Pla. Aquesta data és errònia puix que Pla va arribar a Sant Feliu l'any 1949, segons m'ha confirmat la seva filla.

7. Emili Massanas (*op. cit.*) fa constar la data de 1953 com la del trasllat de Ricard Pla al carrer Especiers. Aquesta data cal endarrerir-la a l'any 1950, segons consta en el padró municipal d'aquell any i segons m'ha confirmat la seva filla. Ho corrobora el fet que l'any 1951 va fer el retrat de nuvis

La casa Manetes es va convertir en l'empresa retratista de més anomenada de la ciutat

fotografies editades.

Als anys trenta editaren una sèrie de targetes postals, en aquest cas numerades, de vistes de Sant Feliu: el port, els Banys Sant Elm, el carrer Clavé, la plaça del Mercat, etc. Els Manetes també van fer diverses fotografies per a la casa editora Talleres Gráficos Guilera, conjuntament amb el fotògraf guixolenc Fèlix Romaní, que van servir per a editar dos àlbums de Sant Feliu i S'Agaró i una col·lecció de targetes postals als anys trenta. L'any 1925 van il·lustrar part del capítol dedicat a Sant Feliu de l'*Àlbum Guia de la Costa Brava*, editat per l'Ateneu Empordanès de Barcelona.

Contràriament al que molta gent pensa, ja als anys deu i vint del segle passat es va generalitzar arreu de l'Estat la fotografia documental (d'actes o esdeveniments polítics, socials, culturals, festius, esportius, etc.) en diverses publicacions gràfiques

(*Mundo Gráfico, Blanco y Negro, Nuevo Mundo, La Hormiga de Oro*, etc.), sobretot amb motiu de la Primera Guerra Mundial, conflicte que portà els millors fotògrafs al front de guerra. L'edat d'or s'assolí als anys trenta, moment en què a les publicacions esmentades s'hi van afegir tota mena d'àlbums i guies meravellosament il·lustrats. Sant Feliu no fou aliè a aquesta pràctica, i d'això en donen fe les imatges d'esdeveniments ciutadans captades pels fotògrafs professionals guixolencs d'aquella època (Mur i Costa) des del 1907 fins a la guerra civil del 1936. En aquest context, Josep Costa, altra vegada en companyia de Fèlix Romaní, fou un dels guanyadors del concurs de fotografia convocat per l'Ajuntament l'any 1934 per documentar les obres de cobriment de la riera del Monestir. L'amistat entre Josep Costa i Fèlix Romaní explica els treballs i reportatges que van fer conjuntament. És per aquesta

raó que, a vegades, es fa difícil esbrinar l'autoria de les imatges d'aquests dos fotògrafs. Per exemple, existeixen dos reportatges del Carnaval del 1935, un, obra d'en Costa i l'altre, obra d'en Romaní. Per diferenciar-los només cal buscar el segell circular de la casa Manetes, ja que Fèlix Romaní, generalment, no feia servir cap mena de distintiu.

No puc finalitzar l'estudi de la casa Manetes sense matisar la convicció que teníem fins ara de l'autoria de les imatges d'aquesta galeria. Fins avui pensàvem, erròniament, que eren obra de Josep Manetes, ignorant que aquest fotògraf restà només dos anys amb nosaltres i que ens abandonà definitivament l'any 1909. Aquest error, d'altra banda molt freqüent quan es vol establir l'autoria de l'obra realitzada en qualsevol activitat, és a causa del fet que, molt sovint, es confon el nom del professional amb el de l'establiment on treballa. Arran d'això, quan he fet memòria a persones d'edat de la figura de Josep Costa, totes el recorden equivocadament com "l'avi Manetes", i al seu fill, Eusebi Costa, com "el noi Manetes". Seria de justícia, doncs, que, a partir d'ara, quan s'assigni l'autoria de les imatges fetes per la galeria Manetes de Sant Feliu, es faci constar el nom de l'autor real: Josep Costa, de can Manetes. Hi ha una altra confusió que vull aclarir: hi ha molta gent que creu que el nom de Manetes provenia del fet que "tenien manetes" (eren manyosos) en el seu ofici, quan en realitat el nom va ser utilitzat en record de l'home que inicialment va comprar la galeria -per al jove matrimoni establert a Sant Feliu, format pel seu gendre i la seva filla-: en Josep Manetes.

AGUSTÍ ROLDÓS I SOLER

Investigador

A l'altra pàgina, a dalt, el port el 1915 (Autor: Josep Costa).

A la foto gran, nevada de 1914 (Autor: Josep Costa).

A l'esquerra d'aquestes línies, retrat d'alumnes del col·legi Sant Josep de l'any 1920 (Autor: Josep Costa).

Taller d'història: *Memòria de la postguerra* (1940-1960)

SÍLVIA ALEMANY · ÀNGEL JIMÉNEZ

Com de costum, el passat curs ens vam reunir mestres i tècnics de l'Àrea de Patrimoni i Cultura per intentar de treballar un tema d'història local als centres escolars de la ciutat. La proposta acceptada va ser la de recuperar la memòria dels anys 1940 - 1960. Els alumnes més petits treballarien temes de vida quotidiana. Els més grans en podien estudiar aspectes més polítics i socials. El treball fet a les escoles va quedar reflectit al concurs literari de Sant Jordi organitzat per la Biblioteca. Uns pares voluntaris es varen oferir per compartir amb els nois i noies la seva memòria de l'època. I els joves historiadors del Grup de Recerca de l'Època Franquista han fet possible l'explicació històrica de la darrera part del discurs del treball i de l'exposició. Una cosa és la memòria i una altra, la història.

L'exposició feta al Museu i la publicació del dossier treballat són l'expressió del treball realitzat pels Tallers d'Història el curs 2004-2005.

El fet que l'Escola de Turisme hagi desallotjat de l'edifici del monestir ha permès que l'exposició dels tallers d'aquest curs passat gaudís de més espai i pogués incloure escenografies. S'ha pogut recuperar, doncs, la tradició de fer les exposicions dels Tallers d'Història on s'havien fet la majoria de les vegades.

A baix, una dura imatge de l'exili. Imatge reproduïda per la Revista de Girona, 1989.

A l'altra pàgina, decoració d'una cuina de l'època.

• LA CIUTAT I ELS SEUS VOLTANTS

Mentre es reconstruïa físicament el centre de la ciutat, es mantenia alhora el treball diari a les hortes i als masos dels voltants.

Acabada la Guerra Civil, calgué refer els carrers i passeigs del centre històric de la ciutat i reparar molts edificis. Algunes famílies portaven un hort -aprofitaven per conrear-lo a la sortida de la feina o els dies de festa- que els proveïa d'alguns aliments essencials. Les hortes i els masos dels voltants estaven a ple rendiment, i això es feia notori en el bon estat dels boscos i en el funcionament de diverses estructures d'aprofitament de l'aigua (molins i sèquies, sobretot).

A final dels cinquanta, l'inici del turisme va revalorar els terrenys de la franja costanera. El desig d'obtenir ràpids beneficis va impulsar un descontrolat ritme de construcció, que va començar a destruir el paisatge natural.

Gran part dels nouvinguts -de procedència majoritàriament andalusa- s'instal·laren a zones de l'extraradi de la ciutat (Vilartagues, bòbila de can Castelló) mancades dels mínims serveis.

• EL TREBALL

La política d'autosuficiència econòmica dels anys quaranta portà el país a un empobriment i, els guixolencs, a haver de fer diverses feines per a subsistir.

Com hem dit al principi, els efectes de la guerra van significar una pèrdua d'homes joves, i això repercutí també en el mercat de treball. La població activa es va reduir. Alguns guixolencs es veieren obligats a tornar -totalment o parcialment- al conreu de la terra. Els pagesos destinaven la seva parcel·la a diferents conreus i aprofitaven les possibilitats del bosc proper.

Pel que fa a la pesca, Sant Feliu perdé importància amb relació a d'altres poblacions del litoral. Un pescador, un taper o qualsevol obrer podia combinar el seu treball amb el conreu d'un hort dels voltants de la ciutat.

L'atur, les hores extraordinàries, els salaris baixos -encara més en el cas de les dones- no permetien en moltes ocasions cobrir els mínims de supervivència. No serà fins el 1956 que es recuperarà el nivell de renda familiar existent el 1935.

• MERCAT, BOTIGUES I SERVEIS

El mercat de cada dia i el del diumenge continuen essent un nucli comercial remarcable. També ho era la plaça de dalt, al Puig.

L'edifici del mercat i la plaça -aleshores, de *España*- van continuar essent els espais més importants de l'intercanvi comercial. Els pagesos dels voltants -i els de la vall d'Aro- hi portaven tot allò que no necessitaven per a la pròpia subsistència: ous, verdures, hortalisses, etc. El peix i la poca carn que es podia consumir es trobava al mercat a uns preus força alts. També hi havia la plaça de dalt o de les dotze, al Puig, prop de les sortides de les fàbriques. Al migdia, s'hi

instal·laven les pageses i hi havia botigues molt conegudes, com la del ca l'Evaristo.

Els burots, a l'entrada de la ciutat, controlaven els productes que entraven a la ciutat per ser venuts, i en cobraven la taxa corresponent.

L'Estat, teòricament, controlava el subministrament, el transport i el preu dels queviures bàsics. Fins l'any 1952, continuà vigent la cartilla de racionament. Aleshores tot es comprava al detall: un petit de llet, una lliura de llenties...

Durant molts anys calgué recórrer al mercat negre, l'estraperlo, que enriqué alguns comerciants.

• L'ANAR I VENIR

El 1940, el tren absorbia el tràfic de la majoria de mercaderies i la circulació de viatgers. En les distàncies curtes o més properes, s'utilitzaven els carros i les bicicletes.

Fins el 1950, el transport per carretera va ser gairebé inexistent, per l'escassetat de gasolina i pel pèssim estat de les carreteres. Després, va anar en augment, mentre disminuïa l'ús del ferrocarril. A l'inici de la postguerra, el tren va ser el mitjà més comú per viatjar. La comunicació del port amb el tren facilità el proveïment d'energia: el carbó. Per anar i venir dels voltants (hortes i masos) de la ciutat, el camperol feia ús del carro, que encara s'usava com a mitjà de transport dels productes del camp. També s'utilitzava en el transport interior de la ciutat: per les fàbriques de suro, en la distribució de la carn, del gel, dels sifons, de l'aigua picant, etc. En aquesta primera època, el trànsit de carros va ser notable i,

A dalt, detall de l'àmbit de les joguines. Foto: Marc Calvet.

A la dreta d'aquestes línies, aspecte de la visita guiada que tingué lloc el dia de la presentació del llibre, el dia 2 d'agost. Foto: Pere Carreras.

A la dreta, detall de la sala del treball del suro. Foto: Pere Carreras.

A l'esquerra d'aquestes línies, vista d'un passadís de l'exposició. Foto: Marc Calvet.

de retruc, la feina dels qui ferraven cavalls.

La bicicleta servia per a circular de forma individual i en llocs més planers.

• LA DIFÍCIL SUBSISTÈNCIA

La gran preocupació de la gent era proveir la família dels aliments bàsics. El *rationamiento* -l'estraperlo o el mercat negre- i l'Auxilio Social van ser maneres de pal·liar la fam. La mala nutrició, el fred i la poca salubritat dels habitatges eren les causes de malalties com la tuberculosi.

Als reduïts ingressos dels qui tenien la sort de treballar -hi havia molt d'atur durant als primers anys- s'hi sumaven l'escassetat d'aliments i els seus preus abusius. Només les persones benestants i les que podien beneficiar-se del mercat negre van subsistir amb relativa normalitat.

Una de les conseqüències de la penúria alimentària va ser l'augment de determinades malalties, com la tuberculosi, el tifus, la sarna o la meningitis.

La desnutrició i les males condicions sanitàries i higièniques també van influir en la baixa natalitat, que va augmentar al cap d'uns anys, amb la immigració.

• L'ESBARJO, UNA ALTRA NECESSITAT

Durant els anys de la immediata postguerra, la vida quotidiana era força dura i difícil. Calia trobar espais per a la diversió i el somni.

La diversió per excel·lència va ser el cinema, ja que el preu de l'entrada era prou assequible per a la majoria de gent. Es projectava el NO-DO, d'exhibició obligatòria abans o després dels espectacles. En aquest context, l'any 1945 s'inaugurà la Catequística.

La ràdio va esdevenir el mitjà de comunicació més usual. Era habitual escoltar-la amb els veïns, si no es disposava d'aparell. Radio Nacional era l'única que podia emetre notícies, i, en fer-ho, la resta d'emissores s'hi havien de connectar obligatòriament. De forma amagada, algunes famílies intentaven sintonitzar Radio Pirenaica o alguna altra de l'estranger.

• JOCS¹ I ESCOLA²

La mainada feia vida al carrer i a l'escola, on l'ensenyament canvià totalment. Desaparegué la coeducació i l'aprenentatge a través de l'observació de la realitat.

Els petits, al carrer i a l'escola, llegien i s'intercanviaven els còmics del moment, jugaven a bàl·lit, a "diputs", a saltar a corda, entre altres, utilitzant sobretot la imaginació.

A l'escola, nois i noies -per separat- estudiaven l'Enciclopèdia, un sol llibre que englobava totes les assignatures. Es fomentà la competència entre escola pública i privada, actuant en benefici d'aquesta darrera. El sistema educatiu orientava les noies cap al matrimoni i la família, i els limitava l'accés al món professional i laboral. S'instituíren les festes religioses a l'escola pública, i s'hi implantà la simbologia feixista.

A banda, funcionaven algunes acadèmies amb professors destacats (Josep Mas, Josep Vallverdú). El 1949, l'Escola de Música inicià la seva activitat i el 1952 es creà el Liceu Abat Sunyer, d'ensenyament mitjà.

• EL RESSORGIMENT CULTURAL

La llengua i la cultura castellana s'imposà en tots els àmbits de la vida ciutadana. La publicació de prem-

1. PALAHÍ, C. *Tot jugant i recordant...* Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, 2003.

2. JIMÉNEZ, A. *Aproximació a la història de l'ensenyament a Sant Feliu de Guíxols*. Estudis Guixolencs, 2, 1988.

sa local es veié molt limitada. Les revistes *Símbolo*, *Chut* i *Àncora* van ser les primeres d'aparèixer.

Es prohibí l'ús de la llengua catalana, tant en la vida civil com en la religiosa. La censura de l'Estat i de l'Església afectava totes les edicions de llibres, la premsa, les obres de teatre i la lletra de les cançons que cantaven les corals. El 1956 s'inaugurà la Biblioteca Pública de la Caixa de Pensions.

Enmig d'aquest panorama, el C.E. Montclar (1949) esdevingué la primera mostra de vida ciutadana pròpia. Al seu redós, es desenvoluparen altres activitats de caire cultural divers.

• EL NOU RÈGIM O LA CONFIGURACIÓ, EN L'ÀMBIT LOCAL, DEL *NUEVO ESTADO*

La dictadura d'un partit únic, El Movimiento, tenia com a objectiu imposar un ideari també únic: el del *nuevo Estado* (anticomunisme, nacionalisme espanyol -unitari i centralista-, nacionalcatolicisme i defensa de la propietat privada).

Aquest objectiu es va voler imposar per la força de l'exèrcit, per un potent aparell de propaganda (mitjans de comunicació, ensenyament, sindicat, etc.) i a través de la creació d'un formidable aparell repressiu per assegurar la total destrucció de la democràcia i per defensar aquell nou ordre de qualsevol amenaça.

Com hem dit abans, amb la família i el sindicat, el municipi era la tercera institució bàsica social del nou objectiu polític. L'ordenació territorial i administrativa s'establia a l'entorn del municipi i la província.

Fins l'any 1945 no es va aprovar una Llei de Règim local, que articulava el govern i l'administració del municipi a l'entorn de l'alcalde.

• LA REPRESSIÓ FRANQUISTA³

La repressió esdevingué una necessitat política dels vencedors per a mantenir i consolidar el seu projecte dictatorial. Va ser la continuació de la Guerra Civil per mitjà d'altres procediments, per assolir uns objectius a llarg termini: posar els fonaments d'un règim polític i econòmic que durés molt de temps.

La repressió, sobretot dels anys 1939 i 1940, es va presentar amb caràcter d'exemplaritat i de culpabilitat; es tractava els vençuts com a enemics i malfactors, no com a adversaris polítics. Calia desprestigiar el conjunt de republicans, independentment de si

A dalt, detall de l'àmbit comercial: mesurador d'oli, etc.
Foto: Marc Calvet.

A la dreta d'aquestes línies, tabac, bitllets i contes de l'època. Foto: Marc Calvet.

³ Properament el Grup de Recerca de l'Època Franquista de Sant Feliu en publicarà un estudi extens i profund.

estaven o no implicats en fets delictius comesos entre 1936 i 1939.

La repressió dels militars colpistes contra el Govern democràtic s'inicià immediatament, amb l'aixecament. Era una repressió premeditada, voluntàriament decidida i inherent al cop d'estat. És evident que la repressió franquista no s'explica -ni es justifica- per la repressió republicana. La dels vencedors s'exercí de manera permanent i sistemàtica, sobre tota la població, i s'organitzava des de dalt. La repressió franquista tenia un objectiu molt clar: suprimir de soca-rel qualsevol possibilitat d'alterar o transformar el sistema establert per la força de les armes: el *nuevo Estado*.

En resum, el franquisme tipificà com a delictes de rebel·lió militar qualsevol actitud o activitat de dissentiment o d'oposició. Molts republicans democràtics de Sant Feliu -vençuts i inculpats- hagueren de passar per camps de concentració, batallons de treballadors, presons, judicis militars pel sistema de sumaríssims d'urgència, afusellaments, depuracions, inhabilitacions i exili.

"Una nit de lluna plena
tramuntàrem la carena,
lentament, sense dir re....
Si la lluna feia el ple
també el féu la nostra pena.

(*Corrandes d'exili*, Joan Oliver, "Pere Quart")

• L'EXILI

Fa uns anys, procedent de París, va arribar a l'arxiu una carta que ens deia: "M'estranya que pocs o ningú no s'hagin interessat per l'exili. La manera de viure, la fi i la mort de molts que van dedicar tota la seva vida amb l'esperança d'una Catalunya millor, lliure i independent". Sortosament, avui ja hi ha qui s'interessa per conèixer a fons l'exili.

Mentre començava a la nostra ciutat la repressió més dura, uns tres-cents cinquanta guixolencs⁴ republicans se sumaren als milers de catalans exiliats -sense retorn o de llarga durada a l'estranger- que passaven pels camps de concentració francesos, al Rosselló⁵. La malaltia i la desnutrició delmaren les seves forces. Uns pocs -és el cas del Felip Calvet- tingueren la rara sort de ser ben acollits a Tolosa o Montpeller, com a intel·lectuals o dirigents polítics, emparats per l'Aide aux Intellectuels Catalans⁶.

Amb l'ocupació alemanya, molts d'ells, refugiats republicans, varen ser detinguts i deportats a altres camps, fins i tot als camps d'extermini nazis, on moriren una desena de guixolencs.

SÍLVIA ALEMANY / ÀNGEL JIMÉNEZ

Museu Municipal / Arxiu Municipal

Agraïment: Elena Esteve, Anna Sureda, Valentina Escudero, Carme Soler, Antoni Campos, Lluís Calverons, Isabel Rivas, Montse Saubí, Rosa Mallorquí i Josep Gràcia.

Núria Bober, Esteve Boada, Josep Canadell, Pepito Domènech, Toni Ferrer, Ignasi Griñón, Fidel Larumbe, Elena Massaguer, Lluís Palahí, Maria Ponsetí, Berta Puigdevall, Isidre Ribera, Jordi Ros, Anna Vicens.

4. L'historiador Jordi Gaitx, membre del GREF, n'està fent un estudi exhaustiu.

5. El 28 de gener les autoritats franceses autoritzaren el pas de la frontera als primers refugiats. Al Rosselló es crearen camps de concentració entre els quals destacaven el d'Argelers, el de Sant Cebrià de Rosselló, el de Bacarès i el del Voló.

6. JIMÉNEZ, A. *En memòria de Felip Calvet i Costa (1920-1999). Testimoni guixolenc de l'exili català de 1939*. Ajuntament de Sant Feliu de Guixols/ Diputació de Girona, 2003.

Franco, Caudillo de España!
(Fot. Arxiu Municipal de SFG)

Cap on va el patrimoni guixolenc?

JUNTA TÈCNICA DEL MUSEU D'HISTÒRIA

Amb les línies que segueixen es vol remarcar la urgència de planificació de dos indrets de la badia: d'una banda, la necessitat d'alliberar la punta dels Guíxols de construccions estranyes que amaguen la cova del Sant, lloc de la llegenda de Sant Feliu, i, de l'altra, condicionar l'edifici del "tinglado" o magatzem del port.

i No desapareixerà l'edifici del Club Nàutic que tanca i amaga els orígens i la tradició més remota de la ciutat de Sant Feliu?

La gent més gran de la població recordarà perfectament que només Lluís Esteva, en el seu dia, va manifestar públicament la seva disconformitat respecte al fet que la cova del Sant, on nasqué la població i la tradició del patró de la ciutat, desaparegués dels ulls dels guixolencs i dels

visitants. ¿Com es poden explicar els orígens ibèrics de la població i la tradició del salt de la mort: del "Valga'ns Sant Feliu!"¹ i el primitiu port del segle XV?

Ara que es pensa en un pla especial per al port, és l'hora de conservar tots els antics vestigis que ens ajudin a conèixer-nos com a poble, i a oferir la nostra identitat col·lectiva com a punt d'interès per a un turisme cultural.

Fotografia de Narcís Vancells, l'agost de 1954. Al fons, l'edifici del "tinglado".

L'edifici industrial està a l'espera de poder ser protegit i catalogat. Les màquines i vagon dipositades al seu interior, ben protegides de la salabror, han d'esdevenir un potencial per a la ciutat.

Les instal·lacions de l'actual Club Nàutic amaguen l'espigó dels Guíxols, origen de la història de Sant Feliu.

En el cas del "tinglado" del port, es tracta d'un procés de deteriorament i a la vegada de marginació, ja que de moment -com succeí també el 2000- no s'ha decidit de protegir aquesta construcció portuària amb la seva inclusió en el document annex del nou Pla General d'Ordenació Urbana, catàleg de construccions d'interès, malgrat les diferents veus que ho demanaven.²

Amb data de 12 de juliol de 2005, la Junta Tècnica del Museu, juntament amb dues associacions més -l'Associació d'Amics del Ferrocarril de les Comarques Gironines i l'Associació SOS Empordanet³- s'adreçà al director dels Serveis Territorials de Ports de la Generalitat de Catalunya, i també a l'alcalde de Sant Feliu de Guíxols per demanar una actuació urgent en l'edificació emblemàtica del port de Sant

Feliu de Guíxols: el "tinglado" o magatzem del port. Instaven les dues administracions a iniciar la recuperació d'aquesta construcció portuària i assegurar el tan desitjat futur per a ell: un mòdul de difusió de la història del port i del ferrocarril que uní la ciutat de Girona amb la guixolencia.

Farem, però, un xic de memòria de les diferents actuacions desenvolupades per augmentar el patrimoni relacionat amb l'antic ferrocarril de via estreta, i també per assegurar l'ús cultural i renovat d'aquesta edificació. L'any 2000, l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols sol·licità a Ports de la Generalitat de Catalunya de col·locar un mural, una peça artística del guixolenc Àlex Pallí en un dels seus murs. El mateix any, l'Associació d'Amics del

1. FONT, Lambert. "El salt de la mort. Valga'ns Sant Feliu!", dins *Costa Brava*, 28.09.1935.

2. Al·legacions al nou P.O.U.M. per part de la Junta Tècnica del Museu i de l'Associació Ardenya. Patrimoni i Natura.

3. Un cop tramès l'escrit, ens han fet arribar la coincidència en l'interès d'actuació urgent sobre el "tinglado" dues associacions més: l'Associació per al Patrimoni Marítim i Fluvial de Catalunya, i l'Associació Ardenya. Patrimoni i Natura.

Al fons, a l'esquerra, el "tinglado". A primer terme Néstor Sanchiz i Ramon Tauler (a.c.s.), dos tenaços defensors del patrimoni guixolenc.

Ferrocarril de les Comarques Gironines s'adreçava a l'alcalde de Sant Feliu de Guíxols exposant la possibilitat que la locomotora núm. 1 de l'antic ferrocarril, un cop pogués ser restaurada, es traslladés a un emplaçament tancat i aïllat de la salabrор de la mar, i proposaven com a destí ideal aquest magatzem reconvertit en institució museística. La idea -que ja venia de lluny- se l'anava fent seva la ciutat i s'hi afegia i ho empenyia amb molta il·lusió aquest col·lectiu. El 2002 s'inicià la tan esperada restauració.

El 25 de maig de 2001 s'autoritza per part de Ports de la Generalitat la concessió de l'ús de l'edifici de l'antic magatzem del port. Com a annex, en els criteris per a la redacció del Pla Especial del sistema portuari de Sant Feliu de Guíxols, concretament en el punt 3c) s'especifica que hi haurà "una zona d'activitats culturals de tipus històric-museístic preveient la conservació i restauració de l'antic magatzem del port (fent les modificacions necessàries per al seu nou ús). S'hi ubicarien les embarcacions propietat del Museu de la ciutat". També el mateix document considera com a punts de partida del pròxim Pla Especial, en el punt 4.4., que "s'ha de mirar si es pogués guardar el perol nou"⁴.

El juny de 2001 les expectatives eren diferents, ja que el llavors alcalde encarregava la redacció d'un avantprojecte⁵ que contemplés la difusió del patrimoni vinculat al port i a l'antic ferrocarril. Aquest avantprojecte incloïa diferents àmbits: l'entrada, zona per a audiovisuals i actes, serveis, espais interns, espai d'exposició a la planta baixa, altell amb adicional espai d'exposició, i fins i tot un racó destinat a bar-terrasa.

Mentrestant, s'anava ampliant el patrimoni de la ciutat amb adquisicions de màquines i vagons procedents de l'antiga línia i companyia del ferrocarril

de Girona a Sant Feliu de Guíxols. També aleshores es remodela l'edifici del Salvament per ubicar-hi un annex dedicat al salvament de naufragis i ja a la premsa hi ha declaracions dels responsables del govern municipal sobre el "tinglado", que "podrà ser operatiu molt ràpidament".

Així s'arribà al setembre de 2003, quan informes realitzats pel Museu municipal fan palès l'estat de deteriorament de la teulada i el perill de conservació de les peces custodiades al seu interior. Es prometia llavors que -coincidint amb la immillorable ocasió del centenari del port de Sant Feliu- "l'àrea d'Urbanisme està elaborant un projecte per a la construcció de l'altell i la reparació del teulat, que segurament s'executarà en l'exercici de l'any 2004"⁶.

Allà, segon l'exalcalde Joan Alfons Albó, s'hi havia de mostrar l'exposició del Taller d'Història que treballava el tema del centenari el curs 2003-2004. Però les promeses no es varen complir.

Creiem que cal apressar totes les actuacions relacionades amb aquest edifici humil que, tanmateix, porta la petja dels vapors i velers que s'aturaven al seu costat i de la circulació de persones i mercaderies amunt i avall. Cal que s'actui immediatament sobre la teulada de l'edifici del "tinglado", i definir clarament el futur de l'edifici (concretant el projecte del futur centre de difusió de la història del port i del ferrocarril). I que, ben aviat, amb una mínima adequació, la població pugui admirar el patrimoni procedent de l'antic ferrocarril, un cop adquirit per la ciutat i restaurat.

JUNTA TÈCNICA DEL MUSEU D'HISTÒRIA

⁴. Derruït sense llicència d'enderroc el 4 de maig de 2005.

⁵. Elaborat per l'arquitecte Francesc Pujol.

⁶. Comunicat del regidor d'Urbanisme d'1 d'octubre de 2003 en resposta a l'informe del Museu sobre l'estat del "tinglado".

NOTÍCIES

DEL MUSEU

Sortides en el context de l'exposició de la postguerra

Com a activitat paral·lela al desenvolupament del taller d'Història, s'han realitzat tres sortides -amb el seu corresponent dossier explicatiu- enfocades a tres sectors diferents:

L'AGRICULTURA: Sortida a les hortes de la riera de les Comes i del molí d'en Blanch. S'hi donà a conèixer el patrimoni encara existent de construccions per a aprofitament de l'aigua: molins, recs, basses, mines d'aigua. Hi aportaren informació al llarg del camí Isidre Pernal, constructor de molins, i Néstor Sanchiz, estudiós i coneixedor del patrimoni, amb la col·laboració de les famílies Funosas i Delgado.

Néstor Sanchiz descriu el funcionament de la sínia de l'horta de can Robert, a la vall de les Comes.

LA INDÚSTRIA: Sortida a fàbrica de teixits Casas & Lindberg, i a la fàbrica de discs de suro Buscarons. Dos exemples d'empreses de mida mitjana, amb gerent i propietari disposats a acollir grups de visita a les dependències. Estem parlant dels guies d'excepció de què pogueren gaudir: Josep Illas (acompanyat de Fina Ramionet) i Jaume Buscarons.

Josep Illa mostra les màquines de *Les Sedes*.

URBANISME: La ruta comprenia part del barri de Vilartagues i Poble Nou, Sants Boada i grup d'habitatges Sant Fèlix. Finalitzà al barri del Puig, on es visità la barberia d'Isidre Ribera -establiment emblemàtic- i els safareigs públics, on Teresa Pagès, que encara hi té parada de verdura, comentà el feineig de les dones als safareigs i al mercat del Puig.

Museu d'Història

DARRERES DONACIONS

AL MUSEU

27.01.2005 **Família Cervera**

Conjunt de càmeres fotogràfiques (dades entre el 1900 i el 1970) de la col·lecció particular de Santiago Cervera.

28.01.2005 **Milagros Caseras**

Un retrat a l'oli de Pere Caimó, obra de Milagros Caseras.

12.04.2005 **Rosa Serra**

Una mantellina.

17.05.2005 **Albert Lozano**

Una eina de pedra paleolítica (tipus chopping-tool) localitzada a la zona de can Alou. (Penedes) el 14 d'abril de 1977.

07.06.2005 **Rosa Palagos**

Dos quadres d'artesanía de suro.

07.06.2005 **Lluís Blanch**

Una imatge d'una verge amb nen realitzada amb petites petxines pintades i dins d'una urna de vidre bufat i fusta.

18.07.2005 **Santi Mas**

Un quadre, oli i suro sobre fusta, realitzat en el marc del postgrau "Art, coneixement i realitat" el 2005, que tingué lloc al Museu d'Història.

27.07.2005 **Manel Cano**

Un catàleg d'articles de cirurgia d'Indústries Sanitaries (antiga casa Hartmann) de 1933.

26.08.2005 **Lluís Bagué**

Un peu de rei, un ganxo i un esperó d'esmolador de la indústria surera.

06.09.2005 **Jaume Bosch**

Un plànol de l'Ardenya.

27.09.2005 **Consol Bussot**

Una premsa per a fer vi de saüc realitzada als anys trenta i utilitzada fins als anys cinquanta.

27.09.2006 **Benet Julià**

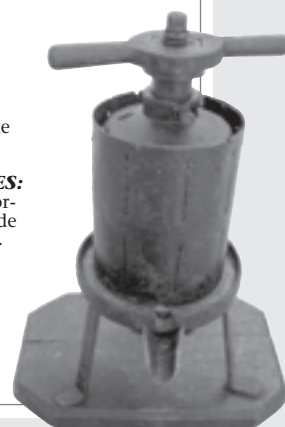
Un lot de llibres.

ADQUISICIONS:

Compra d'un quadre, oli sobre tela, de 26 x 42 cm, obra de Jaume Pons Martí, amb el títol de *Pescadors a la platja*.

CESSIÓ D'IMATGES:

Lluís Vall-Iloera Morgat. Reproduccions de fotografies familiars. M. Pilar Granados Expósito. Reproducció de dues fotografies escolars dels anys trenta.

Ha nascut una nova escola

NÚRIA, SÒNIA, PEP I ESTER DEL CEIP SANT FELIU

Som el CEIP Sant Feliu, l'escola nova, "la dels barracons". Ens volem presentar a tota la comunitat educativa i a la nostra ciutat en general.

Som una escola petita, 40 alumnes de p3, tres mestres i un conserge, sense edifici fix, en uns terrenys provisionals. Estem situats a la carretera de Sant Amanç, al costat del CEIP Gaziell. Som grans en il·lusions, en projectes i amb enormes dosis d'optimisme; això sí, tocant sempre de peus a terra. Volem anar creixent, però, com tot projecte que comença, com tot nadó, necessitem l'ajut i la col·laboració de tots.

Una de les aules on hi ha nens i nenes de p3.

Som conscients de les nostres limitacions, de les nostres mancances, però de mica en mica anem donant forma a aquestes classes que són la nostra escola i que realment, com a aules, no tenen res a envejar a moltes d'altres de construcció d'obra. Estem en un entorn privilegiat, envoltats de natura, no tenim gaires instal·lacions, ni gronxadors ni jocs

de pati, però els nens tenen una gran imaginació i us podem ben assegurar que els nostres alumnes no s'avorreixen. Encara no tenim arbres propis, però gaudim d'unes muntanyes i d'un entorn natural molt significatiu per als habitants de Sant Feliu. Des de la nostra escola veiem el puig de les Cols, l'horta d'en Funoses, el molí d'en Blanch o l'antiga fàbrica de la Suberina.

Volem agrair la confiança que des de tots els àmbits s'ha dipositat en nosaltres i en el nostre projecte. També volem donar les gràcies a tots aquells que d'una manera directa o indirecta han fet possible que el CEIP Sant Feliu sigui una realitat, tan necessària i tan reclamada.

Permeteu-nos una petita reflexió: "Tot i que sabem que la nostra escola a nivell popular serà l'escola nova, "la dels barracons", ens agradaria que acceptéssiu la nostra proposta i que us acostuméssiu a anomenar-la CEIP Ardenya, per tal de dotar-la des de l'inici de la identitat que es mereix. Ara que tots ens queixem que arreu se'ns identifica mitjançant un codi, que vivim en una societat on cada vegada de manera més freqüent som un número, ens sentim molt a gust quan rebem un tracte personalitzat i se'ns coneix pel nostre nom, d'aquí el nostre desig de tenir un nom ben significatiu".

Ara que ja hem fet els primers passos, ens cal lluitar per tenir una escola d'obra, en un emplaçament definitiu, -a la zona del ja desaparegut Càmping Balmanya-, amb un bon nombre d'instal·lacions, i deixar aquest lloc de provisionalitat, tot i que nosaltres treballem com si fos una estada permanent i fem que aquest petit edifici sigui la imatge i el model de l'escola definitiva. Cal dir també que, tot i

que molts de vosaltres en dubteu, a l'hora de deixar aquestes aules les enyorarem perquè hauran significat un començament que mai no podrem oblidar (el 12 de setembre de 2005), el dia que la nostra escola s'ha omplert de vida amb l'arribada dels nostres primers alumnes, aquests nens que la faran créixer i que són el futur.

Moltes gràcies a tots i esperem seguir amb una col·laboració mútua, en benefici dels nens i, en definitiva, en benefici de Sant Feliu.

NÚRIA, SÒNIA, PEP I ESTER
CEIP Sant Feliu

Alumnes de p3 jugant amb la professora al pati de l'escola.

Moment en què es dona la
Guia de Recursos i Serveis a una
mare.

“Benvingut, nadó”, un programa de l’Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

BEGOÑA AYARZA

“UN ANY PER A TOTA LA VIDA”... Sí, només un any, el primer any de vida. Durant el primer any, mes a mes ens anem transformant. Cada experiència nova ens deixa una empremta, una marca per sempre. En cap altre moment de la nostra vida tornarem a experimentar un desenvolupament tan ràpid i crucial, amb aprenentatges fonamentals per a la nostra existència com riure, plorar, mamar, esperar, estimar, jugar, parlar, caminar...

H Des del primer dia de l’any 2003, l’alcalde de Sant Feliu de Guíxols felicita personalment les famílies de la nostra ciutat que acaben de tenir un nadó.

Les famílies reben una carta personalitzada signada per l’alcalde on se’ls anuncia la intenció de visitar-los per part d’una professional del Centre 0-3 anys. Uns dies més tard, aquesta persona es posa en contacte telefònic amb la família per concertar la visita, si no hi tenen cap inconvenient.

La visita, que es porta a terme abans de finalitzar

el segon mes de vida, permet oferir als pares informació sobre els principals recursos i serveis de què disposa la nostra població amb relació a l’educació i la criança dels més petits. Durant la visita, se’ls lliura un petit obsequi en nom de la ciutat: es tracta d’un pitet, pintat a mà, amb el nom del nadó.

La família rep també un exemplar de la *Guia de Recursos i Serveis per a la Petita Infància a Sant Feliu de Guíxols*, recentment editada per l’Ajuntament, per tal que puguin conèixer tots els recursos amb què compta la ciutat adreçats als ciutadans més petits i

les seves famílies.

Aquest contacte directe i personal per part d'una professional del Centre 0-3 anys amb cada família permet potenciar els aspectes positius de cada progenitor, tot afavorint la confiança en les pròpies capacitats, dins el respecte cap a les pràctiques i la manera de pensar de cadascú. Es tracta que les mares i els pares comprenguin les característiques i les necessitats dels seus nadons i trobin plaer en el fet de participar en el seu procés de desenvolupament. Amb la visita també es pretén oferir suport emocional a les mares i pares, i compartir-hi algunes de les inquietuds, alegries i dubtes que comporta l'arribada d'un fill o filla. En definitiva, es tracta de promoure que les mares i els pares es percebin ells mateixos com a progenitors competents.

Al llarg dels darrers dos anys, les visites han tingut molt bona acollida per part de les famílies: en la pràctica totalitat dels casos, els pares i mares han rebut amb bona disposició la informació que se'ls ha subministrat, tant la relativa als serveis municipals oferts mitjançant el Centre 0-3 anys com la relativa als altres serveis de caràcter sanitari i social que es poden trobar a la nostra ciutat. La visita ha fet també possible oferir informació sobre altres temes d'interès, com ara ajudes econòmiques i prestacions socials, entre altres.

Voldríem destacar que, mitjançant el diàleg que s'es-

tableix durant la trobada, afloren tota una sèrie de temes que ens permeten conèixer les necessitats i les expectatives de cada família amb relació a la planificació i organització familiar (decisió d'ingressar o no al mercat laboral, moment d'aquest ingrés o reingrés, activitats per a les famílies amb infants menors de 3 anys, etc.). L'encontre permet conèixer l'estat emocional de la parella i, en especial, el de la mare: sovint s'acaba parlant de com va anar el part, de com va l'al·letament matern, de la relació amb el nadó, de les pors i neguits amb relació a la criança, de les il·lusions i expectatives que estan tenint com a pares, etc.; tot això possibilita que la professional pugui fer, d'alguna manera, una tasca de prevenció i detecció de situacions de risc, de necessitats de suport emocional o d'acompanyament, de necessitats d'orientació, d'informació, o de derivació a altres dispositius sociosanitaris: tots aquests aspectes formen també part important dels objectius d'aquest innovador programa.

• **ALGUNES DADES OBTINGUDES
MITJANÇANT LES VISITES**

A continuació es presenten algunes dades, resultat de les visites realitzades durant els anys 2003 i 2004, que ens permeten conèixer millor algunes característiques de la nostra població.

Nombre de naixements i sexe dels infants	2003	2004
Nombre de visites fetes	203	202
Sexe del nadó	Nens: 49% Nenes: 51%	Nens: 45% Nenes: 55%
Parelles de bessons	4	4
NOTA: el nombre d'infants nascuts en un any determinat pot ser lleugerament superior al nombre de visites al mes de vida, a conseqüència de diversos factors: adopcions, famílies novingudes, famílies que registren el fill o filla a SFG però que viuen en altres municipis (principalment, Santa Cristina d'Aro i Platja d'Aro).		

Lliurament d'un petit obsequi.

Proporció de naixements segons el centre sanitari	2003	2004
Hospital de Palamós	62%	64%
Hospital Josep Trueta	14%	17%
Clínica Bofill	11%	9%
Clínica Girona	5%	5%
Clínica Aliança	2%	2%
Altres centres sanitaris a Girona (Cl. Sagrada Família; Cl. Onyar, Sta. Caterina)	1%	1%
Altres centres sanitaris a Barcelona (Teknon; Cl. del Pilar, Vall d'Hebron, Hospital Gral. de Catalunya)	4%	1%
Altres centres sanitaris	1%	1%

Nombre de fills a la llar	2003	2004
És primer fill/-a	46%	45%
Tenen un o més fills/-es	49%	51%
No hi ha dades	5%	4%

EDAT DEL PARES I DE LES MARES	PARES		MARES	
Any de naixement	2003	2004	2003	2004
Entre 40 i 50 anys (nascuts entre 1951 i 1960)	6%	11%	1%	1%
Entre 30 i 40 anys (nascuts entre 1961 i 1970)	38%	41%	27%	27%
Entre 20 i 30 anys (nascuts entre 1971 i 1980)	52%	44%	61%	62%
Menys de 20 anys (nascuts a partir de 1981)	0	4%	11%	10%
No hi ha dades	2%	0	0	0

Lloc de naixement dels pares i mares	2003	2004
Catalunya	Pare: 57 % Mare: 64 %	Pare: 58 % Mare: 54%
Altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol	Pare: 16 % Mare: 12 %	Pare: 14 % Mare: 14 %
Europa	Pare: 3 % Mare: 2 %	Pare: 3,5 % Mare: 3,5 %
Amèrica	Pare: 2 % Mare: 3 %	Pare: 3,5 % Mare: 8 %
Marroc	Pare: 17 % Mare: 17 %	Pare: 18 % Mare: 18 %
Àfrica	Pare: 1,5 % Mare: 1,5 %	Pare: 2,5 % Mare: 2,5 %
Àsia	Pare: 0,5% Mare: 0,5%	Pare: 0 Mare: 0
No hi ha dades	Pare: 3 % Mare: 0	Pare: 0,50 % Mare: 0

NOTA: Cal destacar que aproximadament un 17% dels infants nascuts els anys 2003 i 2004 són fills de progenitors nascuts al Marroc. Aquesta dada representa que, després del grup pares i mares nascuts a Catalunya, són el grup majoritari.

Les famílies de la nostra ciutat valoren positivament la sensibilitat i les iniciatives que té l'Ajuntament vers els seus fills i filles. Any rere any, aquest programa permetrà anar millorant i coneixent millor les necessitats i expectatives de les persones que viuen a Sant Feliu de Guíxols.

La majoria dels pares desitgen ser competents, responsables i promoure l'educació, la salut i la felicitat dels seus fills i filles. Desitgen donar-los confiança i sentiments positius per construir una societat més plural i més justa. També desitgen un treball estable i un habitatge digne que els permeti conciliar millor la vida familiar i laboral. El futur depèn de nosaltres.

BEGOÑA AYARZA

Programa P.A.P.I. (Punt d'Atenció a la Petita Infància). Centre 0-3 anys
Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

L'escola que ens "mou"!

SÒNIA RODRÍGUEZ

Ja fa més de 25 anys que el Centre de Formació d'Adults (C.F.A.) de Sant Feliu de Guíxols "es mou". I què "mou"? Doncs un seguit d'il·lusions, anhels, projectes, motivacions... en definitiva, tot un conjunt d'expectatives de professors, de voluntaris i d'alumnes, que enguany gairebé superen la xifra dels 500 inscrits.

En la nostàlgia queda la primera seu de l'Escola d'Adults al carrer Almeria, que passà per diversos locals durant anys, i s'enclavà definitivament al segon pis del Centre Cívic de Vilartagues. Malgrat això, tot i l'espai del qual disposa avui dia, sovint es fa petit a l'hora de satisfer la demanda de l'alumnat que anualment assisteix a les classes. D'altra banda, és important esmentar l'increment d'activitats i cursos que van *in crescendo*, fruit de l'oferta i la necessitat recíproques entre l'escola i aquells que hi acudeixen. Cal destacar, per exemple, la posada en marxa de la xarxa d'intercanvi lingüístic "Coneix-te, coneix-

A l'esquerra d'aquestes línies, la seu actual del CFA Sant Feliu de Guíxols, al Centre Cívic Vilartagues.

A baix, l'Escola d'Adults en els seus inicis al c/Almeria.

L'Escola d'Adults durant la ja tradicional fotografia de final de curs.

És important destacar la bona acollida de la xarxa d'intercanvi lingüístic “Coneix-te, coneix-nos!”

nos!”, que aplega gent de diverses nacionalitats disposada a donar i rebre conversa en diferents llengües. És important remarcar la bona acollida i la participació de ciutadans “externs” al centre, i esperem que el nombre i la cohesió entre els diversos grups que es van formant no pari d'augmentar.

Per un altre costat, mencionarem la periodicitat amb què el C.F.A. celebra excursions, conferències i tallers, la temàtica dels quals és ben diversa i acull sovint bona part de la població. A tall d'exemple, el passat mes d'abril s'hi va celebrar una xerrada sota el títol “Vida i sentiment de pèrdua”, que fou molt interessant i profitosa per als assistents, i també es va organitzar una excursió al Museu de la Ciència i a l'IMAX de Barcelona. Així mateix, l'escola va elaborar l'edició del llibret de la sarsuela *Per una clavellina* del músic guixolenc Josep M. Vilà i del dramaturg local Francesc Masferrer, presentada el mes de juny a la sala d'actes del Centre Cívic de Vilartagues.

En fi, es necessitarien tantes pàgines per explicar tot allò que ha fet, fa i farà l'Escola d'Adults de Sant Feliu de Guíxols... El que de ben segur romandrà sempre és la perfecta combinació del to lúdic i festiu amb el vessant lectiu i formatiu del centre. Aquest binomi ha permès que, durant més d'un quart de segle, s'hi hagin estat duent a terme els següents

cursos: alfabetització, llengua oral, llengua escrita, etapa instrumental, G.E.S. (Graduat en Educació Secundària), preparació per a les proves de C.F.G.S (Cicles Formatius de Grau Superior), preparació per a la Prova d'Accés a la Universitat per a majors de 25 anys, iniciació a la Informàtica, Internet, Excel i Access, idiomes a diferents nivells (anglès, alemany, àrab, espanyol i català), edició en vídeo i teatre. Aquests no haurien estat possibles sense el verdader motor que ens esperona als professors i voluntaris, diàriament i amb il·lusió, a tirar endavant en la nostra tasca: sou vosaltres, alumnes i també ciutadans, que “moveu” l'engranatge tan complex, i alhora tan senzill, de l'Escola d'Adults. Sí, “l'Escola es mou i ens mou a tots”, i esperem que pugui fer-ho durant molts anys més!

SÒNIA RODRÍGUEZ

Professora del C. F. d'Adults

Setmana de la ciència

COMISSIÓ DE MEDI DEL CEIP L'ESTACIÓ

La segona quinzena de novembre, del 14 al 25, celebrem la setmana de la ciència, concretament, la X Setmana de la ciència (el dia 10 de novembre és el Dia mundial per la ciència i el desenvolupament, promogut per la UNESCO). Quan es dedica un dia o una setmana a algun fet (Dia del medi ambient, de la dona, de la sida, dels drets humans...) vol dir que pensem, parlem, de fets que no estan normalitzats en la nostra societat.

Encara que la ciència ens la trobem arreu i ens facilita el dia a dia, està envoltada d'un aire de misteri, de superioritat que l'allunya de tots nosaltres. Va ser per intentar apropar-la a tots nosaltres que ara fa 10 anys es va en-

gegar aquesta campanya a Catalunya. La campanya d'aquest any té per lema "Viu la ciència a Catalunya". Nosaltres que hem tingut científics de la talla de Josep Roura o de Rafael Patxot la podríem adaptar i dir "Viu la ciència a Catalunya i també a Sant Feliu".

La proximitat al ciutadà és imprescindible per a aconseguir que la recerca i la ciència siguin cosa de tots i així avançar cap a una societat basada en el coneixement

Passadís de l'escola on es duen a terme les exposicions sobre les diverses activitats que es treballen globalment.

Rafael Patxot i Jubert, meteoròleg i astrònom. Fou un dels primers de recollir dades meteorològiques d'una manera sistemàtica. El 1926 construí un observatori astronòmic a Sant Feliu

L'objectiu de la campanya es difondre la ciència i la tecnologia amb iniciatives i fórmules originals i així aconseguir fer-les cada cop més properes als seus receptors. La proximitat al ciutadà és imprescindible per aconseguir que la recerca i la ciència siguin cosa de tots i així avançar cap a una societat basada en el coneixement.

Tot això queda molt bé, però a l'escola cal tocar de peus a terra i aconseguir fer arribar aquest missatge d'una manera entenedora a l'alumnat i a les seves famílies. És per això que al CEIP L'Estació ens hem centrat en dos esdeveniments a l'hora de preparar les activitats:

- En el centenari de la publicació de la teoria especial de la relativitat, d'Albert Einstein (Ulm 1879-1955).
- En el centenari de la mort de Jules Verne (Nantes 1828-1905).

Els descobriments d'Einstein, però, són massa complicats, no només per als alumnes d'Educació Primària sinó per a molts de nosaltres. Així doncs, per apropar la ciència als escolars, hem mirat de trobar la ciència aplicada que ens proposa Jules Verne en les seves novel·les.

Jules Verne, que va néixer a a Nantes el 1828, va ser un visionari, un precursor, un home imaginatiu que llegia molta premsa científica del seu temps i que com a amant del progrés, el volia difondre entre els seus coetanis. Des de la seva casa de Nantes va somiar un món nou per a nosaltres, on tot era més fàcil gràcies a la ciència. Ara que fa 100 anys que va morir, tot repassant el munt d'obres que va escriure, podem valorar realment fins on arribà la seva clarividència. Aquesta clarividència que el porta, en les obres dels últims anys, a presentar-nos les visions terrorífiques de l'ús que l'home pot fer de la ciència i de la tècnica com a instruments terribles de destrucció.

Pensem que estaria bé aprofitar aquest Any de la física per recordar breument dos dels físics més significatius de Sant Feliu, i així ajudar a apropar-los als nostres escolars, als quals de vegades els sembla que això de la ciència és quelcom que els queda molt lluny, als Estats Units, a Ginebra, o, com a molt a prop, a Barcelona.

Josep Roura i Estrada (Sant Feliu de Guíxols 1787 - Barcelona 1880):

Fou el primer a assajar la il·luminació amb gas als Països Catalans. En féu les primeres demostracions públiques a Barcelona. Al costat de l'ajuntament, davant de la casa on va néixer, s'hi va instal·lar ara fa pocs anys un fanal de gas, reproducció dels antics, com a homenatge a la seva persona. La companyia de Gas Natural va editar una biografia seva molt entenedora.

Rafael Patxot i Jubert: (Sant Feliu de Guíxols 1872 - Ginebra 1964):

Meteoròleg i astrònom. Fou un dels primers de recollir dades meteorològiques d'una manera sistemàtica. I és veritablement paradoxal que, quan es volen fer estudis meteorològics a la ciutat, tinguem les dades de fa més d'un segle però no les de fa quinze anys. El 1926 construí un observatori astronòmic a Sant Feliu amb què va iniciar els primers treballs a la Península d'observacions d'estrelles dobles.

Mantingué una irreductible actitud d'oposició al règim franquista, motiu pel qual morí a l'exili. La seva biografia fou publicada fa anys, però es va exhaurir i ara és molt difícil de localitzar.

COMISSIÓ DE MEDI
CEIP L'Estació

Primera edició dels cursos d'estiu amb la Universitat Ramon Llull

Entre el 4 i 15 de juliol, es van dur a terme dos cursos i unes jornades en el marc de la Universitat d'Estiu Ramon Llull 2005.

Entre el 4 i el 8 de juliol, va tenir lloc el curs Grans reptes del medi ambient per al segle XXI, impartit íntegrament pel professor Francesc Lozano Winterhalder, amb una durada de 20 hores. En el curs es van tractar els principals problemes mediambientals actuals des de diferents perspectives i amb una àmplia participació dels alumnes.

El dissabte 9 de juliol va tenir lloc la signatura del conveni marc de col·laboració entre l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols i la Universitat Ramon Llull, representats per l'alcalde, Miquel Lobato i la rectora Esther Giménez-Salinas, respectivament. Després de l'acte protocol·lari, en el qual també es va signar el conveni específic per als cursos del 2005, es van iniciar les I Jornades sobre medi ambient: un enfocament pluridisciplinari. Les jornades van ser coordinades pel professor Francesc Lozano i comptaren amb conferències impartides pels professors Alfons López-Salgueiro, Begoña Román, Jordi Giró i pel mateix Francesc Lozano.

El dissabte a la tarda es va fer una excursió amb vaixell a Tossa de Mar, oferta per l'Ajuntament a tots els inscrits en els cursos d'estiu.

Les activitats estiuenques es van cloure amb el curs Història de les Dones (II), que es va dur a terme entre el 12 i el 15 de juliol, centrat en l'estudi del paper de les dones en el món romà i medieval. El curs va ser coordinat per Cristina Masvidal i les sessions anaren a càrrec de les professores Marina Picazo, Esperança Valls, Elisa Varela-Rodríguez i el professor Víctor Pallejà.

Per a l'estiu 2006, els cursos amb la Universitat Ramon Llull tindran continuïtat i a hores d'ara s'està treballant en la programació de les activitats.

Signatura del conveni entre la Universitat Ramon Llull i l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols.

Publicacions rebudes

Perspectiva escolar: "Documentar-se i llegir: experiències escolars", núm. 291. Publicació: Rosa Sensat

Perspectiva escolar: "Ciències experimentals, propostes didàctiques", núm. 292. Publicació: Rosa Sensat

Perspectiva escolar: "Cultures populars, quines?", núm. 293. Publicació: Rosa Sensat

Perspectiva escolar: "Xarxes educatives", núm. 294. Publicació: Rosa Sensat

Perspectiva escolar: "Conceptes clau i competències comunicatives", núm. 295. Publicació: Rosa Sensat

Perspectiva escolar: "Calculadora, sí. Com?", núm. 295. Publicació: Rosa Sensat

Perspectiva escolar: "L'acollida a l'escola i a l'institut", núm. 297. Publicació: Rosa Sensat

Suplement de Perspectiva escolar: "Il·luminació", núm. 33. Publicació: Rosa Sensat

Suplement de Perspectiva escolar: "La petjada ecològica", núm. 34. Publicació: Rosa Sensat

Barcelona Educació, núm. 44. Publicació: Institut d'Educació - Ajuntament Barcelona

Barcelona Educació, núm. 45. Publicació: Institut d'Educació - Ajuntament Barcelona

Barcelona Educació, "Del llibre i la lectura". Publicació: Institut d'Educació - Ajuntament de Barcelona

Barcelona Educació, núm. 46. Publicació: Institut d'Educació - Ajuntament Barcelona

Barcelona Educació, núm. 47. Publicació: Institut d'Educació - Ajuntament Barcelona

Barcelona Educació, núm. 48. Publicació: Institut d'Educació - Ajuntament Barcelona

Escola Catalana, núm. 417. Publicació: Òmnium Cultural. Cedida per Josep Escortell

Escola Catalana, núm. 418. Publicació: Òmnium Cultural. Cedida per Josep Escortell

Escola Catalana, núm. 419. Publicació: Òmnium Cultural. Cedida per Josep Escortell

Escola Catalana, núm. 420. Publicació: Òmnium Cultural. Cedida per Josep Escortell

Guia i Serveis per a Petita Infància i Família. Desembre 2004. Publicació: Ajuntament P.A.P.I. - Centre 0-3 anys

La Muntanya al Mar. "Cadiretes - l'Ardenya". Publicació: Entorn i Patrimoni, Comarques Gironines

Institut d'Educació Continua, núm. 32. Publicació: Universitat Pompeu Fabra

Documents. "Expressió, cultura i cohesió social", núm. 14. Publicació: Consell Escolar de Catalunya

Activitats. setembre 2003 - agost 2004. Publicació: Consell Escolar de Catalunya

Girona Ciutat Educadora, Curs 2005 - 2006. Publicació: Ajuntament de Girona

Full Informatiu Gaziell. 3r. Trimestre 2004 - 2005. Publicació: CEIP Gaziell

Presentació del llibre *Memòria de la postguerra (Sant Feliu de Guíxols 1940-1960)*

MIQUEL BORRELL

Miquel Borrell, doctor en Història Moderna, antic professor de l'Institut Sant Elm i col·laborador dels Tallers d'Història de Sant Feliu, junt amb el sotsdirector general d'Arxius Ramon Alberch, va presentar el llibre dels tallers el dia 2 d'agost -Festa Major - d'aquest any.

Gaziel parla de les dues rifes que li han tocat a Sant Feliu: el suro al XIX i el turisme al XX. Jo, que no sóc de Sant Feliu i veig les coses diferent que vosaltres, us puc parlar d'una altra rifa: la història, els historiadors.

Al contrari que la majoria de pobles i ciutats gironines, Sant Feliu ha tingut sempre història, historiadors. Al segle XVII, el pare Cano ja va escriure una història del monestir per defensar els seus drets de castell termenat. A cavall dels segles XVIII-XIX, mossèn Narcís Marcillach va escriure el dia a dia en la

vida de l'hospital guixolenc. Al segle XIX, el notari Sala realitza el primer intent d'història total. I ja al XX, González Hurtebise escriu *Bosquejo histórico de la villa de San Feliu de Guixols*, la mera història "científica" de la ciutat. Acabada la Guerra Civil, mossèn Lambert Font -i, més tard, Lluís Esteve - recupera patrimoni i història. Més recentment, Ernest Zaragoza i Benet Julià mostren aspectes concrets de la història local en les seves investigacions.

A partir de 1985 el Servei de Publicacions de l'Arxiu edita variats llibres sobre Sant Feliu: ensenyament i Guerra Civil (d'Àngel Jiménez), el cinema, els emigrants (Cèsar Yàñez), l'urbanisme (Gerard Bussot), fins arribar avui dia amb una nova colla d'historiadors com Jordi Gaitx o Marc Auladell i el GREF.

Tot plegat mostra una vitalitat, quasi una escola de treball. No és la sort en forma de rifa que deia Gaziel, sinó la "bona sort" que ara s'ha posat de moda amb el llibre d'en Tries de Bes. La rifa, la sort, apareix i desapareix. La "bona sort" perdura, perquè es cerca, perquè s'hi treballa, perquè es busquen les condicions més favorables i perquè es renova.

• EL TALLERS D'HISTÒRIA

I els Tallers d'Història d'aquests vint anys són l'emblema d'aquesta vitalitat actual. Vint anys de treball. En el pròleg, el mateix senyor alcalde se'n reconeix deutor,

com a alumne de l'institut, que va poder aprofitar la tasca dels primers tallers d'Història.

Es tracta d'una experiència inusual i pràcticament única a les comarques gironines i amb més de vint anys al darrere. De Tallers d'Història, n'hi ha a Celrà o a Maçanet de la Selva, però sempre amb una estructura basada en adults que treballen per a adults. A Sant Feliu es muntaren els tallers participatius i didàctics -arxivers, mestres, professors, erudits- amb un objectiu comú: analitzar per conèixer; utilitzar les fonts primàries per construir una història de la ciutat a l'abast dels alumnes.

Història que s'ha aprofitat evidentment, per a la gent gran, història que no ha quedat tancada a les escoles i instituts, sinó que s'ha adequat per al públic en general fins arribar al llibre d'À. Jiménez *Sant Feliu de Guíxols, una lectura històrica*, publicat l'any 1997, eina de referència per a qualsevol historiador que vulgui investigar la ciutat.

Cada any, el taller d'Història treballava una època; es buscava la informació, s'analitzava en comú el que podia interessar i s'editava un quadernet, molt ben imprès, que es lliurava als alumnes d'escoles i instituts per tal que tothom hi treballés al seu nivell. Molt sovint, s'ha aprofitat el taller per organitzar una exposició o realitzar activitats interactives. I, sempre, els alumnes anaven a l'arxiu i miraven, tocaven, remenaven, veien documents de l'època; s'habituenaven a les fonts primàries, s'acostaven a la història. Per a ells, la història no era una assignatura més, un pal, sinó una eina viva, que veien que existia en els llibres de baptismes i defuncions, en els padrons, en les factures de fa 150 i 200 anys. Gràcies al taller, vivien la història de la seva ciutat.

Començant per la prehistòria i acabant al segle XX, es complí un objectiu del Taller d'Història: tenir una eina per analitzar Sant Feliu. Després es continuà amb temes monogràfics o ampliacions d'altres de concrets fins arribar al que presentem avui aquí: *Memòria de la postguerra*.

• MEMÒRIA DE LA POSTGUERRA

Memòria, més que història. Trobo el títol molt encertat. Es combinen les fonts orals i les fonts escrites. Es fa molt difícil fer història d'un període tan recent. Podem posar tantes dades com vulgueu, però ens falta l'objectivitat que només s'aconsegueix amb el pas del temps i de les generacions. Ara bé, això no vol dir que no hàgim de treballar. No podem perdre informació. I el llibre recull molta informació, i sobretot, informació oral, magnífica, preciosa, documental. I recull les formes de vida, de divertiment, de pensament, de treball, d'organització urbanística. O sigui que el llibre es torna a convertir en un referent per a llegir en el present, evidentment, però també en una eina futura d'anàlisi per als historiadors.

El llibre recupera mots avui dia perduts, que a les noves generacions ja els sonen -i és cert- al temps dels avis, a història. Escrits, quedaran per sempre. Es tracta de mots com *camàlic*, *braser*, *safareig públic*, *bèllet*, *farro*, *estraperlo*, *masover*, *nansaire*, *mestre d'aixa*, *sereno*, *boter*, *drapaire*, *esmolet*; noms de masos com can Xiribit o can Xerrampeina; institucions o activitats avui per sort desaparegudes com el *Día del plato único*, el *Día sin postre*, sindicats verticals, Servei Social, etc.; en definitiva, conceptes que s'han de conèixer per, en molts casos, evitar que es repe-

Presentació del llibre *Memòria de la postguerra*, el dia 2 d'agost. Miquel Borrell, l'autor d'aquestes ratlles, és el primer, a la dreta de la fotografia. Foto: Pere Carreras.

teixin. A banda, el volum recupera al final unes magnífiques memòries i reflexions del president Irla.

Tot plegat, un bon llibre d'història local. I ens preguntem: ¿quina necessitat hi ha de fer història local? Per a què serveix?

Avui, amb la globalització, és més necessari que mai, de fer-ne. Falsos profetes neoconservadors proclamen que ens oblidem del món local i ens integrem ràpidament, sense respirar, en el món global. Ens agradi o no, hi anem, ja hi som. Però podem entrar-hi nusos, sense avals, sense història i quedar immersos en una massa anònima a la qual res podem aportar, o bé podem entrar-hi amb una forta base, uns bons fonaments, unes arrels potents, que ens permetran sempre entendre millor el que ens envolta. Si sabem d'on venim, sabem què volem i on volem anar. No serem mai pallassos ni titelles de ningú. Serem protagonistes de la nostra pròpia història.

Heu de saber quins eren els homes i dones que al llarg dels segles han conformat Sant Feliu: què pensaven, què menjaven, com es divertien i es barallaven, com vestien, com s'estimaven. Perquè vosaltres veniu de tots aquests "coms". I com més sabreu, més elements d'anàlisi tindreu per a aconseguir la finalitat última de la història: conèixer el passat per millorar el present i preveure el futur.

Intentar no ensopegar dues vegades amb la mateixa pedra. La naturalesa humana és tossuda i li convé l'estudi de la història per no repetir sempre els mateixos errors, que són continus.

Deixeu que m'allargui un moment amb un exemple pràctic. Us llegiré una carta que un veí de la plaça de Sant Pere va escriure al governador civil l'any 1958. És un document colpidor per veure el problema del turisme, la manca d'habitatge, la indigència i la degradació i, des de la seva senzillesa i amb les seves faltes d'ortografia, és un cant a la distribució i igualtat social en ple franquisme :

"Somos una familia obrera que están amenazados de desahucio para el día 20 de este mes; desde que esta población la an tomado por asalto los turistas no se encuentra ninguna casa libre para alquilarla y en cambio hay casa que hace 4 años que no se a abierto y está amueblada y nosotros estamos viviendo en una plaza que consta de 8 viviendas que todas están cerradas en invierno y abiertas en verano; la única que está abierta todo el año es la que abitamos nosotros y todo por estos señores beraneantes; y en cambio los obreros que nos hechan a la calle no encontramos un techo ni por medicina. Todos los propietarios por la anvición del dinero las llogan a los señores braneantes. Nosotros estamos apuntados en el ayuntamiento y hace más de un año y medio por unas 32 casas de renta limitada; incluso tenemos entregada una pequeña cantidad que según digeron es por los planos que si las hubieran hecho ya nos encontraríamos de molestarle a Vd. y nos habríamos ahorrado muchas angustias al pensar en el día que ba acercándose. Es muy de lamentar unos tengan tantas casas y se construyan tantos hoteles y chalets y otros en cambio no encuentran una

casa para poder estar con tranquilidad y disfrutar de las horas libres después del trabajo".

Han passat cinquanta anys i aquesta carta té bona part de vigència. La història local ens ha de servir per a analitzar aquestes mancances al llarg de la història i oferir les anàlisis als polítics per tal que tinguin millors eines per a trobar solucions. Perquè sense anàlisi no hi ha ciència i, llavors, la política es converteix en simple gestió.

Som a l'any del *Quixot* (recordem Octavi Viader i la seva esplèndida edició en suro). Però també som a l'any Einstein. I aquest bon científic, més normal com a persona, va dir: "Només hi ha dues coses infinites: l'Univers i l'estupidesa humana; i de la primera encara en podem dubtar". La història local ens ha de permetre demostrar la falsedat d'aquesta asseveració. Qui investiga, qui llegeix, qui analitza, qui vol saber, millora.

Per això només podem agrair, donar les gràcies, a tots els participants en el Taller d'Història d'aquests vint anys perquè ens mostren un camí esperançador, ple de coneixement; coneixement no només per a fruir, sinó també per a progressar.

MIQUEL BORRELL

Historiador i professor

NOTÍCIES

DE LA BIBLIOTECA

Nova temporada de l'hora del conte 2005-06

El passat divendres 28 d'octubre van començar les noves sessions de l'hora del conte que des de fa uns anys es duen a terme a la sala infantil de la Biblioteca Pública Octavi Viader i Margarit. Tot i que havien de començar el divendres 14 d'octubre, a causa dels aiguats que va patir la comarca, es va haver de suspendre la sessió. Aquesta es posposa fins l'any vinent.

Fins el desembre, el calendari de sessions programades, els divendres a les 18.30 h., és el següent:

- 28 d'octubre: Contes de por, a càrrec d'Albert Estengre. Activitat organitzada per l'Obra Social de la Fundació "La Caixa", amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols.

- 11 de novembre: La corona de Sant Nicolau, a càrrec de Teatre de Butxaca. Activitat organitzada pel Parc Nacional d'Aiguestortes i Estany Sant Maurici amb motiu de la celebració del seu 50è aniversari. Amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols.

- 25 de novembre: Torrem castanyes, a càrrec de País de Xauxa. Activitat organitzada per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, amb la col·laboració de la Diputació de Girona.

- 9 de desembre: Contes de la mar salada, a càrrec de L'Escarabat. Activitat organitzada per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, amb la col·laboració de la Diputació de Girona.

- 25 de novembre: Menú nadalenc, a càrrec d'An-

tònia i Gemma. Activitat organitzada per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, amb la col·laboració de la Diputació de Girona.

L'hora del conte tornarà després de les vacances nadalenques.

Els contes de por d'Albert Estengre: les bruixes, els ogres, els esperits i els dimonis van ser els protagonistes el 28 d'octubre. Foto: X. Colomer.

Les exposicions de l'estiu 2005

Aquest estiu passat la Biblioteca Pública Octavi Viader i Margarit ha allotjat dues exposicions a la planta baixa del seu edifici. El mes de juliol, amb motiu del quart centenari de la primera edició l'any 1605 d'*El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha*, de Miguel de Cervantes, l'Arxiu Municipal i la Biblioteca han contribuït a aquesta celebració realitzant una mostra d'edicions diverses de l'obra a partir, principalment, dels exemplars que els ciutadans, amics i col·laboradors, tenien a les seves biblioteques particulars. Es va tractar d'un petit recull que ens recordava també el valor del llibre, del llibre vell, molts cops centenari, xacrós pel pas del temps, però que conserva entre les seves planes una de les millors obres literàries de tots els temps.

Bona part de les obres exposades eren singulars per algun motiu: per l'època en què van ser fetes, pels materials, pel públic a qui es dirigia, per la llengua en què estava traduïda..., i una bona part contenen il·lustracions de grans artistes (Doré o Dalí, per exemple). L'exposició es va complementar, d'una banda, amb l'edició d'una guia sobre les diferents edicions d'*El Quixot* de què disposa la Biblioteca, tant per a adults com adaptacions infantils i juvenils, com també assaigs sobre aquesta obra i sobre la figura de Cervantes; de l'altra, amb una xerrada sobre *El Quixot* a càrrec del professor de literatura Julio Falces, que va tenir lloc a la sala d'actes de la Biblioteca-Arxiu el divendres 15 de juliol a les 20 h.

D'altra banda, durant el mes d'agost la Biblioteca va acollir l'exposició "Les biblioteques populars, en la pau i en la guerra", un repàs a l'evolució de les biblioteques populars de Catalunya.

"La història de les biblioteques populars o públiques a Catalunya, des dels seus inicis fins a l'adveniment de la democràcia, és un clar reflex del que va viure la societat en aquells difícils anys"; amb aquestes paraules començava la mostra, una sèrie de murals des d'on es repassa la trajectòria de les biblioteques i s'explica la seva tasca per difondre la cultura fins a límits sorprenents. Dividida en cinc blocs principals ("La Mancomunitat: un projecte cultural ambiciós"; "La Generalitat Republicana: una esperança aviat truncada"; "L'impacte de la Guerra Civil"; "La depuració franquista" i "El llarg camí cap a la democràcia"), la mostra permetia al visitant comprendre el paper que van jugar les biblioteques públiques catalanes en èpoques més favorables, més desfavorables, més convulses, fins a l'actualitat, i es mostrava el compromís de les institucions públiques i dels intel·lectuals per fer arribar el llibre i la cultura a tota la població.

Des de la creació de les primeres biblioteques l'any 1915, impulsades per la Mancomunitat de Catalunya, fins a la creació dels nous models bibliotecaris que contempen l'entrada de les noves tecnologies i dels moderns suports informatius, el recorregut passava per la foscor del franquisme i per la recuperació posterior que va significar l'arribada de la democràcia. Tot i això, l'exposició se centrava en l'experiència pionera de les Biblioteques del Front, projecte que va apropar un munt de llibres als soldats que combatien en defensa dels valors democràtics als diversos fronts de la guerra. L'exposició, produïda pel Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona i gestionada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, es completava amb una mostra fotogràfica de l'antiga Biblioteca de la Fundació "La Caixa" de la nostra ciutat, inaugurada l'any 1956. Les fotografies provenien del fons d'imatges de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols.

L'exposició "Les biblioteques populars, en la pau i en la guerra" va romandre oberta durant tot el mes d'agost a la planta baixa de la biblioteca. Foto: X. Colomer.

DARRERES DONACIONS

A LA BIBLIOTECA

9.02.2005 Josep Molina Casado

Llibres diversos.

12.02.2005 Rafel Batista Vilarasau

Llibres diversos.

5.03.2005 Paqui Sánchez Pérez

Col·lecció de novel·la històrica d'Egipte.
Videos diversos.

22.03.2005 Àngel Navarro Rodero

Novel·les.

28.04.2005 Conxita Ferrer

Llibres diversos (principalment novel·les).

26.05.2005 Antoni Vidal Balué

Llibres diversos.

26.05.2005 Carles Cargol Trillas

Enciclopèdies. Llibres diversos.

26.05.2005 Anna Orellana

Llibres diversos.

26.05.2005 Àlícia Sánchez Millet

Llibres d'autoajuda.

4.06.2005 Mireille Platel

Novel·la en llengües estrangeres (francès, anglès).

6.06.2005 Juan Carlos Peñafiel

Llibres diversos.

13.06.2005 Roser Parra

Novel·les, assaig i llibres de filosofia.

14.06.2005 Rosa Bonal

Llibres de la casa Patxot.

2.07.2005 Antoni Vidal Balué

Llibres diversos.

9.07.2005 Manel Cano

Llibres diversos. Obres de Josep Pla.

27.07.2005 Pere Escrivà Guerrero

Llibres diversos.

29.07.2005 Sergi Doria

Assaig i novel·les de recent publicació.

17.08.2005 Joan Surós Perecaula

Llibres diversos.

27.08.2005 Maria de la Torre

Videos infantils.

29.08.2005 Montserrat Rifà

Llibres diversos.

4.09.2005 Magda Rodríguez Roselló

Llibres de Vázquez Figueroa.
CDs de música.

Agraïm també a la resta de persones que, anònimament, ens han fet arribar les seves donacions a la Biblioteca.

NOVETATS EDITORIALS

DE LA BIBLIOTECA

(El codi que hi ha després del títol indica la localització de l'obra a la biblioteca)

Narració

Isabel ALLENDE. *El bosque de los pigmeos* (N All)
Tercera i darrera part de les aventures fantàstiques d'un grup de joves.

Alessandro BARICCO. *Homer, Iliada* (N Bar)

Una reescriptura d'aquest poema de guerra en 21 monòlegs més un.

Ibn BATTUTA. *Els viatges* (N Bat)

Un monument a la més bella tradició de la literatura de viatges i la narració d'aventures.

Joan Daniel BESZONOFF. *Les amnèsies de Déu* (N Bez)

Història de l'amor secret d'un capellà que estima les dones.

Alfred BOSCH. *Heretarà la rambla* (N Bos)

Un avi vol mostrar al seu nét el món, el barri que ell ha conegut i estimat, abans que desaparegui.

Carles CASAJUANA. *Kuala Lumpur* (Nn Cas)

Novel·la d'acció de tall clàssic escrita en una prosa molt precisa i eficaç.

Melcior COMES. *L'estupor que us espera* (N Com)

Un actor jove ens ofereix un suggestiu relat de les seves experiències.

Anna GAVALDA. *Quisiera que alguien me esperara en algún lugar* (N Gav)

Dotze relats breus i incisiu protagonitzats per un ventall de personatges i les seves tragèdies.

Stephen KING. *La canción de Susannah* (Nf Kin)

Sisè i penúltim volum de la sèrie *La torre oscura*.

John LANCHESTER. *El port de les aromes* (N Lan)

Novel·la sobre l'amor i la seva pèrdua, la guerra i els canvis socials, el poder, la traïció i el diner.

Miquel MIR SERRA. *Entre el roig i el negre* (Nh Mir)

Novel·la històrica que és una crònica negra de la Barcelona anarquista.

Javier MORO. *Pasión india* (N Mor)

Un rei indi s'enamora d'una dona espanyola i se l'emporta al seu país.

Haruki MURAKAMI. *Tòquio blues* (N Mur)

Narració de l'educació sentimental d'un jove estudiant al Tòquio dels anys seixanta.

Joyce CAROL OATES. *Ulls verds* (JN Car)

Quan les coses es giren, és més fàcil fer veure que no passa res que no pas enfrontar-nos-hi.

Sarah RAYNER. *El, yo y la otra* (N Ray)

Una novel·la que explora les relacions de parella actuals a través dels dilemes de sempre.

Toni SALA. *Quatre dies a l'Àfrica* (N Sal)

L'autor relata la seva experiència a l'Àfrica

quan va escriure el llibre de Floquet de Neu. Alfred SÁNCHEZ PIÑOL. *Pandora al Congo* (N San)

Una novel·la de novel·les d'una fabulació convincent i de gran volada.

Jordi SANSANEDAS. *Una discreta venjança* (N Sar)

Històries on conviuen diferents èpoques, personatges i situacions sorprenents.

Josep M. TIBAU. *Postres de músic* (N Tib)

Recull de contes breus que giren al voltant de temes variats tractats amb tendresa i humor.

Enrique VILA-MATAS. *Doctor Pasavento* (N Vil)

L'autor persegueix el destí de Robert Walser al manicomi suís on aquest escriptor va morir.

Colson WHITEHEAD. *El coloso de Nueva York* (N Whi)

Homenatge literari al paisatge urbà i a l'ambient fascinant que dibuixen els seus habitants.

Homenatge literari al paisatge urbà i a l'ambient fascinant que dibuixen els seus habitants.

Homenatge literari al paisatge urbà i a l'ambient fascinant que dibuixen els seus habitants.

Homenatge literari al paisatge urbà i a l'ambient fascinant que dibuixen els seus habitants.

Assaig

Juan AVILÉS. *Pasionaria. La mujer y el mito* (B Pas)

Biografia amb tot detall de la seva vida, la seva història, vinculada al Partit Comunista.

Moisès BROGGI. *Anys de plenitud. Memòries d'un cirurgià (segona part)* (B Bro)

La seva història a partir dels anys de la postguerra amb la repressió franquista.

Jaume COMELLAS. *Victòria dels Àngels. Memòria d'una veu* (B Ang)

Biografia de Victòria dels Àngels sorgida dels "diàlegs sense partitura" amb l'autor.

El (des)crèdit de la cultura (390 Des)

Una reflexió sobre l'estat de la cultura i les problemàtiques culturals de la societat catalana.

Isidre GRAU. *La maleta de l'escriptor* (849/09) Gra)

Itinerari complet dels recursos narratius que cal dominar trobant les pròpies respostes.

Milan KUNDERA. *El teló* (N Kun)

Assaig en set parts en què el novel·lista analitza qüestions íntimes, literàries, polítiques, morals...

Aidan MacFARLANE i Ann McPHERSON. *Bullying* (Ser pares)

No sempre és fàcil resoldre aquests problemes perquè de víctimes podem passar a agressors.

Luis ROJAS MARCOS. *La fuerza del optimismo* (Autoajuda)

Aprende a sentir i a pensar en positiu per vèncer la batalla contra el pessimisme.

Aprende a sentir i a pensar en positiu per vèncer la batalla contra el pessimisme.

Aprende a sentir i a pensar en positiu per vèncer la batalla contra el pessimisme.

Aprende a sentir i a pensar en positiu per vèncer la batalla contra el pessimisme.

Poesia

Bartomeu Fiol. *Càbales de call* (P Fio)

DIRECTORI

SERVEI D'EDUCACIÓ

C/ PENITÈNCIA, 10 17220 ST. FELIU DE GUÍXOLS
TEL. i FAX: **972 82 08 10**
E-MAIL: educacio@guixols.net
HORARI: DE DILLUNS A DIVENDRES, DE 10 A 13 h.
(També a hores convingudes)

SERVEI D'ARXIU

CRA. DE GIRONA, 45-47 17220 ST. FELIU DE GUÍXOLS
TEL. **972 32 25 93** FAX. **972 32 73 39**
E-MAIL: arxiu@guixols.net
HORARI: DE DILLUNS A DIVENDRES, DE 9 A 14 h.,
DIMARTS I DIJOUS, DE 17 A 19 h.
(Dissabtes a convenir)

BIBLIOTECA PÚBLICA OCTAVI VIADER I MARGARIT

C/ SURÍS, 28-34 17220 ST. FELIU DE GUÍXOLS
TEL. **972 32 40 57** FAX. **972 32 73 39**
E-MAIL: biblioteca@guixols.net
HORARIS: DIMARTS, DIJOUS, DIVENDRES I DISSABTES, DE 10 A 13,30 h.,
DE DILLUNS A DIVENDRES, DE 17 A 21,00 h.

MUSEU D'HISTÒRIA

PL. MONESTIR, s/n 17220 ST. FELIU DE GUÍXOLS
TEL. **972 82 15 75** FAX. **972 82 15 74**
E-MAIL: museuhistoria@guixols.net
HORARIS (juliol, agost i setembre):
MATINS, DE DIJOUS A DIUMENGE I FESTIUS, DE 10 A 13 h.
TARDES DE DILLUNS A DISSABTE, DE 16 A 20 h.

L'ARJAU

INFORMATIU DE L'ARXIU - MUSEU - EDUCACIÓ - BIBLIOTECA

NOVEMBRE 2005

Ajuntament de
Sant Feliu de Guíxols

Diputació de Girona